

διαδρομές

ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΣ / ΤΕΧΝΕΣ / ΙΣΤΟΡΙΑ / ΒΙΒΛΙΑ / ΜΟΥΣΙΚΗ / ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ
ΣΥΝΕΝΤΕΥΞΕΙΣ ΣΟΦΙΑ ΝΙΚΟΛΑΪΔΟΥ - ΓΙΩΡΓΗΣ ΜΑΝΩΛΑΚΗΣ

ΕΝΑ ΕΚΔΟΤΙΚΟ ΕΓΧΕΙΡΗΜΑ ΠΟΥ ΣΦΡΑΓΙΣΕ ΤΟΝ ΣΧΟΛΙΚΟ ΤΥΠΟ

Το “Κρητικόπουλο” της πρωτοπορίας

editorial

“

ο Κρητικόπουλο” ήταν ένα περιοδικό της εποχής του μεσοπολέμου για μαθητές Δημοτικού, γραμμένο και διευθυνόμενο από τα ίδια τα παιδιά, που ακόμα και σήμερα -80 χρόνια μετά- φαντάζει καινοτόμο και εκπαιδευτικά σύγχρονο.

Οι “διαδρομές” με οδηγό τον δάσκαλο και ιστορικό ερευνητή Γιώργο Πιτσιτάκη, επιχειρούν ένα ταξίδι στον χρόνο και παρουσιάζουν αυτό το πρωτοποριακό εκδοτικό εγχείρημα που γεννήθηκε στα Χανιά αλλά “ταξίδεψε” πέρα από τα όρια της Κρήτης, βάζοντας τα παιδιά στη θέση των πρωταγωνιστών και δίνοντάς ελεύθερο βήμα στους μαθητές ακόμα και των πιο απομακρυσμένων σχολείων,

γιορταζουν

9/4

Ευψύχιος,
Ευψυχία

10/4

Μάξιμος,
Δημοσθένης,
Επαμεινώνδας,Ζήνων,
Ηρακλής,
Θησέας,Μιλτιάδης,
Ξενοφών,Ομηρος,
Πελοπίδας,Περικλής,
Πολύβιος,Προμηθεύς,
Σοφοκλής,Σωκράτης,
Τιμόθεος,Φιλοποίμην,
Φωκίων

11/4

Αντύπας

12/4

Ακάκιος,
Ανθούσα

14/4

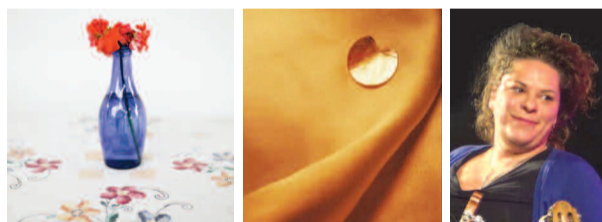
Αρίσταρχος

15/4

Λεωνίδα

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

σελ. 3 ~ Πολιτισμός

σελ. 4 - 5 ~ Το “Κρητικόπουλο”
της πρωτοπορίαςσελ. 6 - 7 ~ Σερφαρίσματα -
Πολιτισμός

σελ. 8 ~ Παιδότοπος

σελ. 9 ~ 10 Συνεντεύξεις με
τη Σοφία Νικοπαιΐδου και
τον Γιώργη Μανωλάκη

σελ. 11 ~ Βιβλία - Αφορμή

σελ. 12 ~ Υγεία & Βότανα

No.508

Φανταστικό μουσείο

Χουάν ντε Φλάντες (Juan de Flándes), “Ο Γάμος στην Κανά”, γύρω στα 1500-1504, Συλλογή Λίνκου (Jack and Belle Linsky), Νέα Υόρκη.

Την τρίτη μέρα γινόταν γάμος στην Κανά της Γαλιλαίας, όπου βρισκόταν και η μητέρα του Ιησού. Καλεσμένοι στον γάμο ήταν επίσης κι ο Ιησούς και οι μαθητές του. Κι επειδή το κρασί τέλειωσε, λέει στον Ιησού η μητέρα του: Δεν έχουν κρασί. Της λέει ο Ιησούς: Γυναίκα, τι έχουμε να κάνουμε μ' αυτό εγώ κι εσύ; Δεν ήρθε ακόμα η ώρα μου. Λέει τότε η μητέρα του στους υπηρέτες: Ο,τι σας πει κάντε το. Στο μεταξύ, υπήρχαν εκεί έξι πέτρινες στάμνες νερού, τοποθετημένες για τον καθαρισμό των Ιουδαίων, σύμφωνα με τη συνήθειά τους, που χωρούσαν ογδόντα με εκατόν είκοσι λίτρα η καθεμιά τους. Τους λέει, λοιπόν, ο Ιησούς: Γεμίστε τα δοχεία με νερό. Και τα γέμισαν μέχρι επάνω. Κατόπιν τους λέει: Αντλήστε τώρα και φέρτε στον υπεύθυνο του συμποσίου. Κι εκείνοι του έφεραν. Μόλις, λοιπόν, γεύτηκε ο υπεύθυνος του συμποσίου το νερό που είχε γίνει κρασί, και μη ξέροντας από πού προερχόταν -αφού μόνο οι υπηρέτες το ήξεραν, που είχαν αντλήσει το νερό- φωνάζει τον γαμπρό και του λέει: Κάθε άνθρωπος προσφέρει πρώτα το καλό κρασί, κι όταν μεθύσουν, τότε φέρνει το κατώτερο. Εσύ όμως φύλαξες το καλό κρασί ως τώρα! Μ' αυτό άρχισε τα θαύματά του ο Ιησούς στην Κανά της Γαλιλαίας και φανέρωσε τη δόξα του και πίστεψαν σ' αυτόν οι μαθητές του» (Ευαγγέλιον του Ιωάννη, Κεφ. 2: 1-11).

Σύμφωνα με το βιβλικό κείμενο ο Ιησούς επιτέλεσε το πρώτο του θαύμα στην Κανά, κατά τη διάρκεια ενός γαμήλιου δείπνου. Στην παράκληση της Μητέρας Του, που είχε έγκαιρα διαγνώσει ότι ο οίνος έτεινε να εξηλειφθεί, ο Ιησούς θα προτρέψει τους υπηρέτες να γεμίσουν μεγάλα πιθάρια με νερό, το οποίο με θαυματουργό τρόπο μετετρέπη σε εύγεστο κρασί άριστης ποιότητας.

Ο πίνακας του Χουάν ντε Φλάντες εικονογραφεί τη στιγμή πριν από τη συντέλεση του θαύματος. Ο υπηρέτης στο δεξιό άκρο της σύνθεσης μεταγγίζει νερό από μια υδρία σε ένα μεγάλο πιθάρι. Πίσω του διακρίνεται ο

Επιμέλεια: ΜΙΧΑΛΗΣ ΧΑΤΖΗΔΑΚΗΣ
Ιστορικός Τέχνης - Αρχαιολόγος
Humboldt Universität zu Berlin
lastjudgment1540@hotmail.com

επικεφαλής της γιορτής να κρατά μια σκεπασμένη κούπα, από την οποία θα γευθεί το εξαιρετικό κρασί, κατακρίνοντας τον γαμπρό επειδή δήθεν απέκρυψε το καλύτερο κρασί του, αφήνοντάς το για το τέλος. Οι νεόνυμφοι έχουν λάβει θέση στην κορυφή του τραπέζιου, αντιγράφοντας στη στάση τους την αντίστοιχη του ζεύγους Χριστού-Παναγίας, που διακρίνεται καθήμενο στην αριστερή μεριά. Η σκηνή λαμβάνει χώρα σε μια ανοικτή λότζια με κλασικές αναφορές στην αρχιτεκτονική διάπλασή της και με έντονη τη διάθεση, αλλά και ικανότητα του ζωγράφου για προοπτική απόδοση του χώρου.

Σήμερα γνωρίζουμε ότι το ξύλινο αυτό κομψοτέχνημα (οι διαστάσεις του έργου είναι 21 x 15.9 εκατ.) ανήκε σε μια σειρά από 47 έργα θρησκευτικού περιεχομένου ομοίων διαστάσεων, που είχαν υπάρξει παραγγελία της βασιλισσας Ισαβέλλας της Καστίλλης και Λεόν. Αγνωστο παραμένει αν η ομάδα αυτή των ξύλινων πινάκων που εικονογραφούν σκηνές από τη ζωή του Θεανθρώπου και της Θεομήτορος είχε ποτέ ολοκληρωθεί. Ο Γερμανός ζωγράφος και χαράκτης Ντύρερ θα καταγράψει στα 1516 την παρουσία 32 από τα έργα της σειράς στη βελγική πόλη Μέχελεν, όπου φαίνεται να είχαν καταλήξει μετά τον θάνατο της Ισαβέλλας, έχοντας περάσει στην κατοχή της Μαργαρίτας της Αυστριακής.

Αργότερα στον 16ο αι. μέρος της σειράς των πολύπαθων πινάκων θα επιστρέψει στον αρχικό τους προορισμό, την Ισπανία, ενώ σήμερα τα έργα -υπακούοντας στις τάσεις των καιρών και τους νόμους της εμπορίας έργων τέχνης- βρίσκονται διασκορπισμένα σε διάφορες συλλογές ανά τον κόσμο.

Διακεκριμένοι Έλληνες και ξένοι ομιλητές θα συμμετάσχουν στο 2ο Φόρουμ “ΚΡΗΤΗ και UNESCO” με θέμα “Δίκτυα, Διαδρομές, Συνέργειες” που θα πραγματοποιηθεί σήμερα Σάββατο στις 5μ.μ. στο Κέντρο Αρχιτεκτονικής Μεσογείου (Κ.Α.Μ.).

ΣΤΟ ΚΕΝΤΡΟ ΑΡΧΙΤΕΚΤΟΝΙΚΗΣ ΤΗΣ ΜΕΣΟΓΕΙΟΥ 2ο Φόρουμ “ΚΡΗΤΗ και UNESCO”

Η σημαντική αυτή συνάντηση διοργανώνει η Περιφερειακή Ενότητα Χανίων σε συνεργασία με την Κ.Ε.Π.ΠΕ.ΔΗ.Χ. - Κ.Α.Μ.

Το πρόγραμμα περιλαμβάνει: Στις 5μ.μ. χαιρετισμούς από τον περιφερειάρχη Στ. Αρναουτάκη και την πρόεδρο της Κ.Ε.Π.ΠΕ.ΔΗ.Χ. - Κ.Α.Μ., Αμ. Κωτσάκη.

Στις 5:20μ.μ. το πρώτο μέρος έχει θέμα: “Οι πολιτικές” και ομιλητές τον νομικό περιβάλλοντος - περιφερειακό σύμβουλο Κρήτης, Δημ. Μικελογιάννη και την προϊσταμένη της Ειδικής Υπηρεσίας Διαχείρισης Επιχειρησιακού Προγράμματος Περιφέρειας Κρήτης, Μαρία Κασωτάκη, η οποία θα αναφερθεί στις πολιτιστικές και φυσιολατρικές διαδρομές ως μια νέα πρόκληση στην αναπτυξιακή διαδικασία της Κρήτης και στον

ρόλο του ΕΣΠΑ 2014 - 2020. Στις 5:40μ.μ. το β' μέρος έχει θέμα την “ελληνική εμπειρία” και ομιλητή τον πρόεδρο της Κίνησης Πολιτών “Διάζωμα”

Σταύρο Μπένο ο οποίος θα αναφερθεί σε πολιτιστικές διαδρομές και αρχαιολογικά πάρκα και τον διευθυντή Αμερικανικής Σχολής Κλασικών

Σπουδών στην Αθήνα, James Wright ο οποίος θα μιλήσει με θέμα: “Ολοκληρωμένος σχεδιασμός για το Πολιτιστικό Τοπίο της Αρχαίας Κορίνθου”.

Το γ' μέρος έχει τίτλο: “Προσδοκίες” και περιλαμβάνει:

Στις 6:20 μ.μ. ομιλία της διευθύντριας Εφορείας Αρχαιοτήτων Χανίων, Ελένης Παπαδοπούλου, με θέμα: “Πολιτιστικές Διαδρομές στην ΠΕ Χανίων: Ανάδειξη Μνημείων και κοινωνική ανάπτυξη”.

Στις 6:40μ.μ. προβολή της 9λεπτης ταινίας: “Αρχαίο Θέατρο Απτέρας” (παραγωγή Εφορείας Αρχαιοτήτων Χανίων, 2015).

Στις 6:50μ.μ. ομιλίες από τον Οδυσσέα Σγουρό (αρχιτέκτων ΕΜΠ) και Αντώνη Χουρδάκη (αρχιτέκτων πολεοδομο) με θέμα: “Κνωσός: Οι πολλαπλές ωσμώσεις ενός πρωτεύοντος αρχαιολογικού δικτύου”.

Το δ' μέρος στις 7:10μ.μ. περιλαμβάνει παρέμβαση του Phillipe Pyraert από το Γραφείο Unesco της Βενετίας με θέμα: “Η σκοπιά της Unesco”.

ΣΤΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ ΣΟΥΔΑΣ

“Η Κούπα του Πτολεμαίου”

Την Πέμπτη 14 Απριλίου, στις 11π.μ., στην Παιδική - Εφηβική Βιβλιοθήκη Σούδας, ο συγγραφέας του βιβλίου “Η Κούπα του Πτολεμαίου - Περιπέτεια στο Πόρτο Ράφτη”, Κώστας Στοφόρος, θα παρουσιάσει το βιβλίο του και θα μιλήσει για τον τρόπο που μπορεί να αξιοποιηθεί στην τάξη ως αφορμή για να μάθουν τα παιδιά την τοπική ιστορία.

Παρακαλούνται οι εκπαιδευτικοί, που ενδιαφέρονται να συμμετέχουν με τους μαθητές τους στο πρόγραμμα να το δηλώσουν εγκαίρως. Θα τηρηθεί σειρά προτεραιότητας. Πληροφορίες: Παιδική - Εφηβική Βιβλιοθήκη Σούδας. Ωρες λειτουργίας: Δευτέρα - Τρίτη - Πέμπτη: 1:30μ.μ. έως 7:30μ.μ. και Τετάρτη - Παρασκευή: 10π.μ. έως 4μ.μ., τηλ.: 2821341221.

ΣΤΗ ΔΗΜΟΤΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ

Παρουσίαση του έργου της Κατερίνας Αγγελάκη-Ρουκ

Με αφορμή την Παγκόσμια Ημέρα Βιβλίου (23 Απριλίου) ο Δήμος Χανίων και η Δημοτική Βιβλιοθήκη, σε συνεργασία με τις εκδόσεις Καστανιώτη πραγματοποιούν εκδήλωση παρουσίασης του έργου της μεγάλης Ελληνίδας ποιήτριας, Κατερίνας Αγγελάκη-Ρουκ, την Τετάρτη 13 Απριλίου και ώρα 7:30μ.μ. στον χώρο της Βιβλιοθήκης, Υψηλαντών 30. Για το έργο της ποιήτριας θα μιλήσουν ο Σ.Ν. Φιλιππίδης, ομότιμος καθηγητής, Τμήμα Φιλολογίας, Παν/μιο Κρήτης με θέμα “Για μια ανάγνωση της ποίησης της Κατερίνας Αγγελάκη - Ρουκ” και ο Θέμης Ροδαμίτης, καλλιτεχνικός δ/ντής φεστιβάλ Τήνου με θέμα “Σώμα και έρωτας στην ποίηση της Κατερίνας Αγγελάκη-Ρουκ”.

Ποιήματα θα διαβάσει η ηθοποιός Δέσποινα Πολλαγαυστάκη και ο μουσικός Γιάννης Κατσικανδαράκης θα ερμηνεύσει τραγούδια γνωστών συνθετών στο πιάνο.

ΣΤΑ ΝΤΟΥΛΙΑΝΑ

Εγκαίνια δανειστικής βιβλιοθήκης

Τα εγκαίνια της δανειστικής βιβλιοθήκης στα Ντουλιανά θα γίνουν σήμερα Σάββατο στις 7 το απόγευμα.

Στην εκδήλωση θα μιλήσει η συγγραφέας παιδικών βιβλίων Άννα Κοντολέων με θέμα “Τα παραμύθια και οι ήρωές τους”, ενώ επιφυλάσσονται «και άλλες μικρές εκπλήξεις!».

ΣΤΟ ΤΣΑΤΣΑΡΩΝΑΚΕΙΟ ΚΕΝΤΡΟ

4η έκθεση Παιδικού και Εφηβικού Βιβλίου

Τα εγκαίνια της 4ης έκθεσης Παιδικού και Εφηβικού Βιβλίου θα γίνουν τη Δευτέρα 11 Απριλίου και ώρα 7μ.μ. στο Τσατσαρωνάκειο Πολιτιστικό Πολύκεντρο.

Την έκθεση διοργανώνει η Ιερά Μητρόπολη Κισάμου και Σελίνου και θα διαρκέσει μέχρι τις 15 Απριλίου.

Παιδιά και ενήλικοι θα έχουν την ευκαιρία να έρθουν σε επαφή με τα εκατοντάδες βιβλία της Έκθεσης, να συνομιλήσουν με τους προσκεκλημένους συγγραφείς, να λάβουν μέρος σε δράματα σχετικά με το λογοτεχνικό βιβλίο.

Τα πρωινά θα επισκέπτονται την Έκθεση σχολεία της περιοχής, θα συναντούν συγγραφείς και λογοτέχνες, ενώ τα απογεύματα θα λαμβάνουν χώρα εκδηλώσεις για μικρούς και μεγάλους.

Συγκεκριμένα, το απόγευμα της Δευτέρας 11 Απριλίου ο συγγραφέας και εικονογράφος κ. Χρήστος Γουσιδής θα μιλήσει με θέμα: “Ο εικο-

νογράφος και η σχέση του με τα βιβλία”. Αντίστοιχα την Τρίτη 12 Απριλίου θα γίνει η παρουσίαση του βιβλίου “Οικο-λογίες” του κ. Αθανασίου Δεικτάκη, την Τετάρτη 13 Απριλίου η παρουσίαση του βιβλίου “Η άραχνη που δεν ήξερε να υφαίνει” από τη συγγραφέα Αικατερίνη Μουτσάκη και την Πέμπτη 14 Απριλίου θα γίνει παρουσίαση του βιβλίου “Ο Βασιλιάς των ονείρων” από τη συγγραφέα Ευδοκία Σκορδαλά - Κακατσάκη και θα παρουσιαστεί το συγγραφικό έργο του κ. Γεωργίου Καμβυσέλλη “Από την Αιολική Άνοιξη στην Κισαμίτικη Γη”, ενώ την Παρασκευή 15 Απριλίου από τις 9π.μ. - 1:30μ.μ. θα πραγματοποιηθεί συνάντηση με τη λογοτέχνη Φωτεινή Σεγρεδάκη, με θέμα “Ακάθιστος ύμνος σήμερα... τα παιδιά “αγγίζουν” γλυκά θρύλους και έξοχα προσωνύμια της Παναγίας”.

Σημειώνεται ότι η Έκθεση θα παραμείνει ανοικτή για το κοινό από τις 9π.μ. έως τις 9μ.μ.

ΕΝΑ ΕΚΔΟΤΙΚΟ ΕΓΧΕΙΡΗΜΑ ΠΟΥ ΣΦΡΑΓΙΣΕ ΤΟΝ ΣΧΟΛΙΚΟ ΤΥΠΟ

Το “Κρητικόπουλο” της πρωτοπορίας

ΔΗΜΗΤΡΗΣ
ΜΑΡΙΑΔΑΚΗΣ

■ Ενα μαθητικό περιοδικό που “γεννήθηκε” στα Χανιά του μεσοπολέμου και “ταξίδεψε” σε όλη την Κρήτη και την Ελλάδα

«Στην Κρήτη πρωτοείδα το φως του ήλιου και γι' αυτό Κρητικόπουλο με βάπτισαν. Τη γνώρισα καλά την ιδιαίτερη πατρίδα μου γιατί έφτασα και στο μικρότερο χωριό της(...) Αρχισα να πηγαίνω και στην Αθήνα, στη Μεσσηνία, στο Λεωνίδι, στην Αιτωλοακαρνανία, στη Θεσσαλονίκη έτσι όπως με βλέπετε με τα βρακάκια μου, με τ' άσπρα ποδηματάκια μου, με την κατσούνα μου. Μ' αρέσει η φορεσιά μου πολύ, μα αν πηγαίνω συχνά στα ελληνικά αυτά μέρη, μπορεί να την αλλάξω και τότε θα ονομαστώ Ελληνόπουλο».

10
11
12
13
14
15
16
17
18
19
20
21
22
23
24
25
26
27
28
29
30
31
32
33
34
35
36
37
38
39
40
41
42
43
44
45
46
47
48
49
50
51
52
53
54
55
56
57
58
59
60
61
62
63
64
65
66
67
68
69
70
71
72
73
74
75
76
77
78
79
80
81
82
83
84
85
86
87
88
89
90
91
92
93
94
95
96
97
98
99
100

πρίλιος 1936. Η καρδιά του πρώτου διασχολικού, παγκρήτιας -και όχι μόνο- εμβέλειας, περιοδικού για μαθητές Δημοτικού Σχολείου που φέρει την ονομασία “Το Κρητικόπουλο” χτυπά εδώ και 6 μήνες στα Χανιά. Δυστυχώς, όμως, το τεύχος του Απριλίου έμελλε να είναι το τελευταίο. Οι πολιτικές εξελίξεις της εποχής και το κλίμα ανελευθερίας και διώξεων που ενδύνονται, διακόπτουν την έκδοση.

Ογδόντα χρόνια μετά οι “διαδρομές”, με οδηγό τον δάσκαλο και ιστορικό ερευνητή Γιώργο Πιτσιτάκη, επιχειρούν ένα ταξίδι πίσω στον χρόνο με στόχο να αναδείξουν πτυχές ενός πρωτοποριακού εκδοτικού εγχειρήματος που ακόμα και σήμερα θα φάνταζε καινοτόμο και εκπαιδευτικά σύγχρονο. Ενόσ εγχειρήματος που γεννήθηκε στα Χανιά αλλά “ταξίδεψε” πέρα από τα όρια της Κρήτης, έβαλε τα παιδιά στη θέση των πρωταγωνιστών κι έδωσε ελεύθερο βήμα στους μαθητές ακόμα και των πιο απομακρυσμένων σχολείων.

ΦΩΤΙΣΜΕΝΟΙ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟΙ

Το “Κρητικόπουλο” θα κάνει την παρθενική του εμφάνιση τον Νοέμβριο του 1935.

«Το περιοδικό γεννιέται σ' ένα μικρό

δωμάτιο του 7ου Δημοτικού Σχολείου Χανίων. Εκείνη την εποχή υπηρετούσαν στα Χανιά εκπαιδευτικοί φωτισμένοι, εκπαιδευτικοί - προσωπικότητες. Κάποιοι από αυτούς βρίσκονται πίσω από τη δημιουργία του “Κρητικόπουλου”», σημειώνει ο κ. Πιτσιτάκης.

Στην ταυτότητα του περιοδικού αναφέρονται ως διευθύνουσα επιτροπή τρεις δάσκαλοι: οι Μάνος Μασούρης 7ο Δημ. Σχολείο (επικεφαλής), Θεωδωρής Αρώνης 9ο Δημ. Σχολείο (συντάκτης) και Αντ. Μαρής 8ο Δημ. Σχολείο (διαχειριστής), ενώ το εγχείρημα αγκαλιάζεται από τον διευθυντή του Σχολείου Παντελή Βαβουλέ.

“Ψυχή” του εγχειρήματος ήταν ο νεαρός δάσκαλος Μάνος Μασούρης. «Ο Μάνος Μασούρης είχε γεννηθεί στα Χανιά το 1907 αλλά είχε καταγωγή από την Κόρινθο. Σπούδασε στο Διδασκαλείο των Χανίων και στη συνέχεια διορίστηκε στα Χανιά», αναφέρει ο κ. Πιτσιτάκης.

Ο Μασούρης από πολύ νεαρός είχε δείξει ότι επρόκειτο για μια ξεχωριστή προσωπικότητα. Συμμετέχει στην περίφημη ομάδα του Κρητικού Φιλολογικού Συλλόγου όπου έρχεται σε επαφή με τους Μ. Κριαρά, Β. Κτιστάκη, Ν. Τωμαδάκη, Π. Κορνάρο κ.ά. και μολιάζεται με τις ιδέες των μεγάλων δασκάλων και οραματιστών του Εκπαιδευτικού Ομίλου όπου πρωτοστατούν οι Δ. Γληνός, Α. Δελμούζος, Μ. Τριανταφυλλίδης κ.ά.

Μέσα σε αυτό το κλίμα έρχεται η έκδοση του δεκαεπενθήμερου εκπαιδευτικού περιοδικού “Παιδαγωγικές Σελίδες” που κυκλοφορεί από τον Οκτώβριο του 1934 και απευθύνεται σε εκπαιδευτικούς. Ο Μάνος Μασούρης, ο Παντελής Βαβουλέ, η Αγγαίτα Κυρμιζάκη, ο Γιάννης Φιωτάκης και πολλοί άλλοι συμμετέχουν ενεργά

Η “ψυχή” του “Κρητικόπουλου” Μάνος Μασούρης (όρθιος δεξιά με τα γαλιά) μαζί με μαθητές και συναδέλφους του στη σχολική τάξη.

Σήμα κατατεθέν του περιοδικού η φωτογραφία που δέσποζε στο εξώφυλλο του με το Κρητικόπουλο που φορούσε την παραδοσιακή κρητική ενδυμασία, άσπρα στιβάνια και κρατούσε μια κατσούνα.

δακτικές αρχές το περιοδικό παίζει ένα σπουδαίο ρόλο στο μορφωτικό, ηθικοπλαστικό όσο και ψυχαγωγικό σκοπό του σχολείου. Δίνει ευκαιρίες στον ελεύθερο πλουτισμό των γνώσεων του παιδιού και στην ανάπτυξη της αγάπης προς το βιβλίο.[...] Υστερα από πολλές σκέψεις[...] παίρνομε την πρωτοβουλία για την έκδοση ενός παιδικού περιοδικού συμπληρώνοντας το κενό».

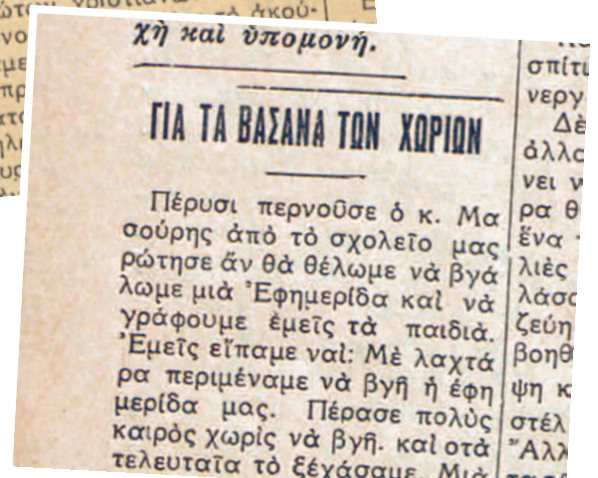
Ακόμα και σήμερα, 80 χρόνια μετά, τα λόγια αυτά δείχνουν να μην έχουν χάσει τίποτα από τη φρεσκάδα των σκέψεων που περιέχουν...

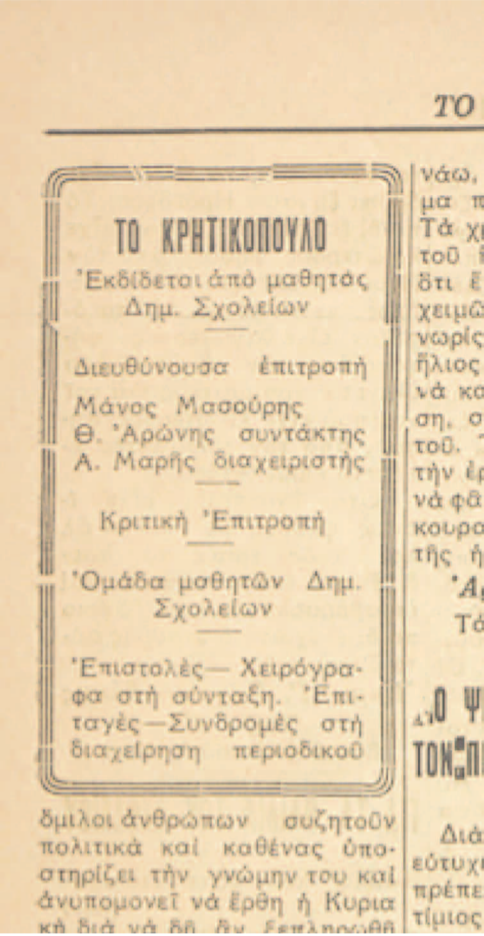
ΑΠΟ ΠΑΙΔΙΑ ΓΙΑ ΠΑΙΔΙΑ

στην έκδοση. «Εκεί έπεσε για πρώτη φορά η ιδέα για το “Κρητικόπουλο”. Για ένα μαθητικό περιοδικό που να αφορά τα παιδιά των δημοτικών καθώς μέχρι τότε υπήρχε εκδοτική δραστηριότητα -και μάλιστα έντονη- μόνο από τις μαθητικές κοινότητες της Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης», επισημαίνει ο κ. Πιτσιτάκης. Είναι χαρακτηριστικό το σημείωμα των εμπνευστών του περιοδικού στο 6ο τεύχος των “Παιδαγωγικών Σελίδων” τον Δεκέμβριο του 1934: «Το δημοτικό σχολείο στερείται αποκλειστικά δικού του περιοδικού. Κι όμως ξέρουμε, πως σήμερα με τις νέες δι-

εποπεία μας θα αναλάβη το έργο της εξεύρεσης και της κριτικής της ύλης[...]. Το περιοδικό αυτό θα καθρεφτίζη στο μεγαλύτερό του μέρος τη σχολική εργασία και τη ζωή του παιδιού-μαθητή της περιφέρειάς μας με ανταποκρίσεις από τ' άλλα σχολεία της Κρήτης και της Ελλάδας.[...] Την εκλογή του τίτλου την αφήνουμε στα παιδιά[...].»

Ο κ. Πιτσιτάκης υπογραμμίζει το καινοτόμο στοιχείο της ενεργής συμμετοχής των παιδιών: «Ηταν πραγματικά ένα πρωτοποριακό εγχείρημα για την εποχή του. Μέχρι σήμερα, με βάση

«Το "Κρητικόπουλο" ήταν πραγματικά ένα πρωτοποριακό εγχείρημα για την εποχή του. Μέχρι σήμερα, με βάση τις πολλές μελέτες που έχουν γίνει για το μαθητικό έντυπο, δεν ξέρουμε καμία περίπτωση τέτοιας μεγάλης εμβέλειας περιοδικού να διευθυνόταν από παιδιά», επισημαίνει ο δάσκαλος και ιστορικός ερευνητής Γιώργος Πιτσιτάκης.

Το πρώτο τεύχος του περιοδικού εκδίδεται τον Νοέμβριο του 1935.

Στην ταυτότητα του περιοδικού περιλαμβάνονται οι εκπαιδευτικοί - πρωτεργάτες εγχειρήματος.

τις πολλές μελέτες που έχουν γίνει για το μαθητικό έντυπο, δεν ξέρουμε καμία περίπτωση τέτοιας μεγάλης εμβέλειας περιοδικού να διευθυνόταν από παιδιά».

Το στοιχείο αυτό επισημαίνεται ήδη από το 1ο τεύχος στο πρωτοσέλιδο όπου κάτω από τον τίτλο αναγράφεται: «Εκδίδεται από παιδιά δημοτικών σχολείων». Ακόμα όμως και ο τίτλος της έκδοσης "Το Κρητικόπουλο" είναι προϊόν της παιδικής ευρηματικότητας και φαντασίας...

ΡΕΠΟΡΤΑΖ - ΑΡΘΡΟΓΡΑΦΙΑ - ΕΡΕΥΝΑ

Από την πρώτη του έκδοση το "Κρητικόπουλο" θα εντυπωσιάσει με το εύρος της ύλης του αλλά και τα εμπνευσμένα κείμενα που περιέχει. «Μέσα στα τεύχη του μπορούμε να βρούμε πράγματα που δεν αποτυπώνονται πουθενά αλλού και με αυτή την έννοια αποτελούν ιστορικές πηγές. Τα παιδιά γράφουν για κάθε είδους θέμα που ζουν, με μια γλώσσα ζωντανή, τη γλώσσα που χρησιμοποιούν στην καθημερινότητά τους, κάτι που κάνει τα κείμενα ακόμα πιο γοητευτικά», σχολιάζει ο κ. Πιτσιτάκης.

Πράγματι ξεφυλλίζοντας ο αναγνώστης τα τεύχη του "Κρητικόπουλου" θα βρεθεί μπροστά σε δημοσιεύματα που αφορούν από τον θάνατο του Ελευθερίου Βενιζέλου μέχρι τα μυστικά της κατασκευής των λουκάνικων, κι από ρεπορτάζ για ένα ατύχημα που συνέβη

σε ένα σχολείο μέχρι αρθρογραφία πάνω στις διεθνείς πολιτικές εξελίξεις όπου -ήδη από το 1936- ο συντάκτης "προφητεύει" το ξέσπασμα ενός ακόμα Μεγάλου Πολέμου.

Ενδεικτικοί της πλούσιας θεματογραφίας είναι οι τίτλοι των κειμένων: "Πώς ιδρύθη το φαρμακείο μας", "Μια λαϊκή παράδοση για το φεγγάρι", "Από τον πόλεμον Ιταλών - Αβησσυνών", "Βίος του Αγίου Νικολάου", "Πώς περάσαμε στον κινηματογράφο", "Για τα βάσανα των χωριών" κ.ά.

«Τα κείμενα αποτυπώνουν με γλαφυρό τρόπο την καθημερινότητα των παιδιών στο σπίτι, στο χωράφι κ.ά. Επίσης, υπάρχουν καταγραφές για την ιστορία και τα αρχαιολογικά μνημεία της κάθε περιοχής. Υπάρχουν δημοσιεύματα για την τοπική πολιτική επικαιρότητα αλλά και δημοσιογραφικά κείμενα που αναφέρονται στο παρελθόν όπως το ιστορικό της δημιουργίας του δημοτικού Κήπου του Ρεθύμνου. Υπάρχουν ακόμα κείμενα που περιγράφουν τις εκδρομές των παιδιών», σημειώνει ο κ. Πιτσιτάκης και προσθέτει: «τα θέματα στα 6 τεύχη του πάρα πολλά, ωστόσο, αξίζει να αναφερθούμε ενδεικτικά σε ένα. Τα χρόνια εκείνα εμφανίστηκαν τα πρώτα ραδιόφωνα. Το περιοδικό εντυπωσιασμένο γράφει για "νέο θαύμα της επιστήμης και του κόσμου" και συνεχίζει: "Είναι ένα κουτάκι που σε κάνει ενώ είσαι στην πιο απόμερη γωνιά του νησιού να ακούς το τραγούδι που τραγουδάει η καλύτερη τραγουδίστρια του κόσμου ή το θεατρικό έργο που παίζει στο Παρίσι π.χ. ένα θέατρο[...]". Τι στοιχίζει σ' έναν που κάνει 10.000 οκάδες σταφίδα ή 5.000 οκάδες λάδι ή έχει 500 πρόβατα να δώση 10 έστω 15 χιλιάδες ν' αγοράση ένα. Με τα λεφτά αυτά βάζει μέσα στο χωριό του και στο σπίτι του όλο τον κόσμο».

ΑΠΗΧΗΣΗ ΚΑΙ ΠΑΡΑΚΑΤΑΘΗΚΗ

Τα νέα της κυκλοφορίας του "Κρητικόπουλου" θα διαδοθούν πολύ γρήγορα. Οι μαθητές της εποχής περίμεναν κάθε τεύχος με μεγάλη ανυπομονησία. Μοναδική είναι η μαρτυρία του σημαντικού λαογράφου των Σφακιών και συνεργάτη των "Χ.Ν." Κανάκη Γερωνυμάκη την οποία παραθέτει ο κ. Πιτσιτάκης: «Ο Κανάκης Γερωνυμάκης μου έχει αναφέρει ότι τα χρόνια εκείνα (1935-36) ήταν μαθητές στο δημοτικό σχολείο

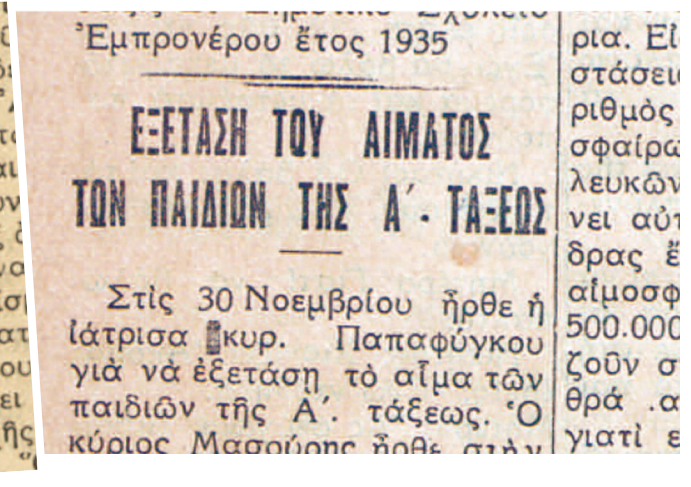
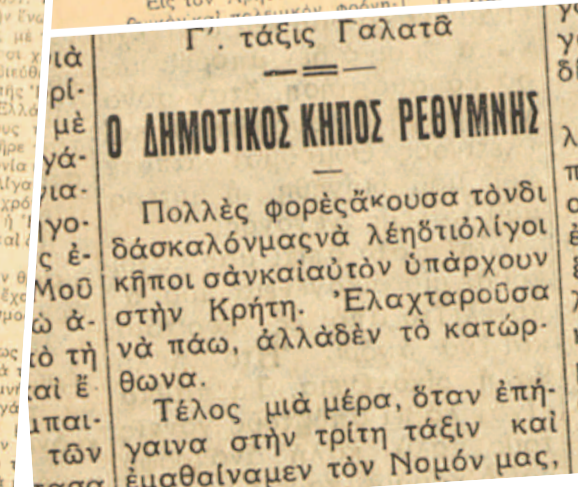
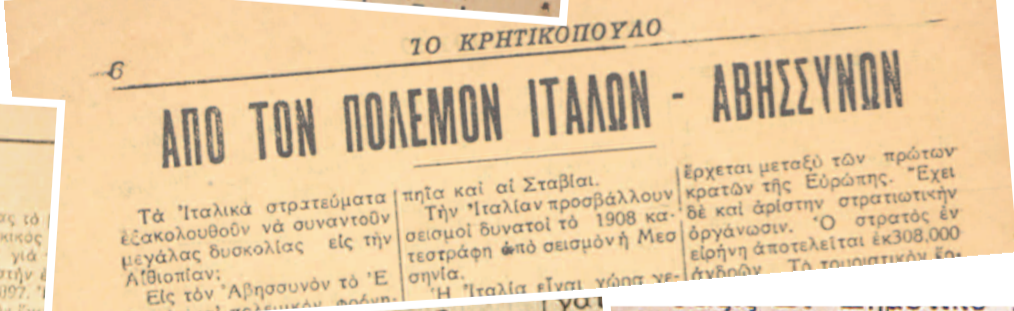
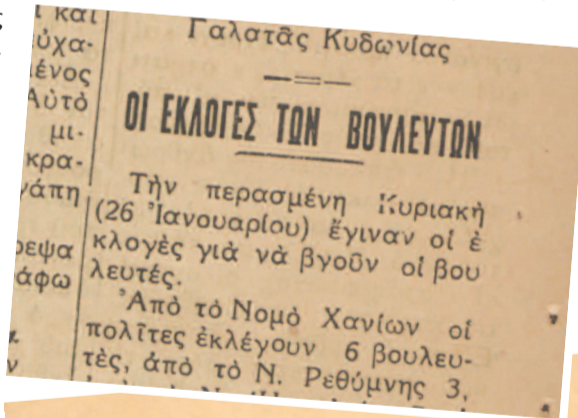
του Βουβά κι είχαν ένα σπουδαίο δάσκαλο, τον Γιώργη Μανταδάκη.

Μια μέρα, τους έφερε στην τάξη το "Κρητικόπουλο" με τη χα-

ρακτηριστική φωτογραφία του κοπελιού ντυμένου με την κρητική φορεσιά στο εξώφυλλο. Όπως μου είπε ο Γερωνυμάκης, τα παιδιά το έπαιρναν και το διάβαζαν με λαχτάρα καθώς δημοσίευε εκθέσεις από διάφορα σχολεία της Κρήτης. Τους άρεσε πολύ και περίμεναν με ανυπομονησία να 'ρθει το επόμενο τεύχος».

Αν και βραχύβιο το "Κρητικόπουλο" άφησε ανεξίτηλο το στίγμα του στον μαθητικό Τύπο. «Υπήρξε το μοναδικό διασχολικό περιοδικό μέχρι 48 χρόνια μετά, το 1983, να εκδοθούν τα "Χανιωτάκια". Παράλληλα, η μεγάλη εκπαιδευτική παρακαταθήκη που άφησε το "Κρητικόπουλο" ήταν ότι υπήρξε ένα περιοδικό που έδωσε απόλυτη ελευθερία έκφρασης στους μαθητές. Από τα κείμενα διαπιστώνει κανείς ότι δεν υπήρχε κανένα ταμπού. Φιλοξενούσε ακόμα και νεκρολογίες μαθητών! Μιλούσαν δηλαδή για οτιδήποτε ήταν μέσα στη ζωή τους», επισημαίνει ο κ. Πιτσιτάκης.

Η έκδοση του "Κρητικόπουλου" θα διακοπεί οριστικά τον Απρίλιο του 1936 καθώς η κοινωνία βυθίζεται στο σκοτάδι της ανελευθερίας και η χώρα οδηγείται σταδιακά στη δικτατορία του Μεταξά και αργότερα στον Β' Παγκόσμιο Πόλεμο. Η "ψυχή" του περιοδικού, ο φωτισμένος εκπαιδευτικός Μάνος Μασούρης, θα συνεχίσει να υπηρετεί με την καθημερινή του στάση την ιδέα της ελευθερίας. Μια ιδέα την οποία θα πληρώσει τελικά, όπως και άλλοι εμπνευσμένοι εκπαιδευτικοί της εποχής, με την ίδια του τη ζωή καθώς θα εκτελεστεί από τους Ναζί για τη συμμετοχή του στην Αντίσταση...

σερφ@ρίσματα

Της ΜΑΡΙΑΣ ΜΥΣΤΑΚΙΔΟΥ

Όσο φαίνεστε!

<http://how-old.net>

Υπάρχουν μέρες που αισθανόμαστε 200 χρονών. Άλλες που νιώθουμε 5χρονα, και άλλες που αναρωτιόμαστε πόσο να μας "κάνουν" οι άλλοι. Αν θέλετε να μάθετε την "αντικειμενική" γνώμη ενός ρομπότ, για την ηλικία σας και για το πώς φαίνεστε στους άλλους, τότε μπείτε σε αυτόν τον ιστότοπο. Εδώ, δίνετε στο ρομπότ μια φωτογραφία και εκείνο σας λέει πόσο χρονών σας "κάνει". Και φυσικά, δεν είναι ανάγκη να αρκестείτε μόνο σε δική σας φωτογραφία, μπορείτε να ανεβάσετε τη φωτογραφία οποιουδήποτε και να αφήσετε το ρομπότ να σας πει την "επιστημονική" του γνώμη!

Διεθνές Περίπτερο

www.onlinenewspapers.com

Επιλέξτε και διαβάστε την εφημερίδα που θέλετε, με ένα μόνο κλικ σε αυτόν τον ιστότοπο. Εδώ δεν βρίσκετε μόνο ελληνικές εφημερίδες, αλλά -ψάχνοντας ανά ήπειρο ή ανά χώρα- διαλέγετε πραγματικά όποια εφημερίδα από κάθε γωνιά του πλανήτη θελήσετε και διαβάζετε άρθρα, κείμενα, ρεπορτάζ, ό,τι σας "τραβήξει" το βλέμμα. Το ενδιαφέρον εδώ είναι πως όσοι αγαπάτε να πίνετε τον καφέ σας παρέα με μια εφημερίδα, θα έχετε τόσες επιλογές που δεν θα ξέρετε από πού να ξεκινήσετε! Το άσχημο φυσικά, όπως συμβαίνει με κάθε διαδικτυακή ανάγνωση, είναι πως λείπει η αίσθηση του χαρτιού. Μια αίσθηση που -όπως και να το κάνουμε- δεν συγκρίνεται με τίποτα.

IATROPEDIA

Ιατρικά και άλλα

www.iatropedia.gr

Ενας ιστότοπος που ασχολείται με διάφορα ιατρικά θέματα -και όχι μόνο- σας περιμένει για να λύσετε τυχόν απορίες έχετε σχετικά με την υγεία σας. Εδώ θα βρείτε -εκτός από άρθρα- χρήσιμες πληροφορίες, όπως εφημερεύοντα φαρμακεία, εφημερεύοντα νοσοκομεία, εγκυκλοπαίδεια υγείας, αλλά και συμβουλές για το πώς να παρέχετε πρώτες βοήθειες αν αυτό ποτέ χρειαστεί. Ακόμα, θα βρείτε κείμενα σχετικά με το παιδί, την υγεία -ψυχική και σωματική- την ομορφιά, τη διατροφή και πολλά-πολλά ακόμα. Εννοείται πως ένας ιστότοπος δεν μπορεί σε καμία περίπτωση να υποκαταστήσει τον γιατρό σας. Οποτε αν έχετε κάποιο πρόβλημα υγείας, πάντα συμβουλευτείτε τον γιατρό σας και -επικουρικά ή πληροφοριακά- ρίχνετε και μια ματιά εδώ.

Η ΛΕ.Φ.ΚΙ. συναντά τον φωτογράφο Παύλο Παυλίδη

ΣΤΟ Κ.Α.Μ.

Η Λέσχη Φωτογραφίας και Κινηματογράφου Χανίων συναντά τον φωτογράφο Παύλο Παυλίδη την Τρίτη 12 Απριλίου και ώρα 8μ.μ. στο Κέντρο Αρχιτεκτονικής Μεσογείου (Μεγάλο Αρσενάλι, αμφιθέατρο 1ου ορόφου), ο οποίος θα παρουσιάσει μέρος της δουλειάς του.

Η παρουσίαση γίνεται στο πλαίσιο της έκθεσης φωτογραφίας "Ο φωτογραφικός χρόνος της Νوستαλγίας - η μνήμη ως αφηγηρία Α-λήθειας", που πραγματοποιείται από 4 - 13 Απριλίου στην Πύλη Sabbionara - Κουμ Καπί.

Ο Παύλος Παυλίδης είναι γραφίστας και φωτογράφος. Γεννήθηκε στην Αθήνα το 1962, όπου ζει και εργάζεται μέχρι σήμερα. Σπούδασε στο Τμήμα Γραφιστικής στη Σχολή Γραφικών και Διακοσμητικών Τεχνών του Τ.Ε.Ι. Αθήνας και από το 1984 διατηρεί μικρό δημιουργικό γραφείο. Σήμερα παράλληλα με τη γραφιστική του δραστηριότητα εργάζεται σαν επαγγελματίας φωτογράφος, ενώ διδάσκει φωτογραφία και ψηφιακή επεξεργασία. Μέλος του Φωτογραφικού Κύκλου και της Εικαστικής Ομάδας Κέντρο Απόκεντρο. Έχει συμμετάσχει σε εκθέσεις και εικαστικές δράσεις στην Ελλάδα και το εξωτερικό.

Συνδιοργάνωση: Λέσχη Φωτογραφίας και Κινηματογράφου Χανίων, Κ.Ε.Π.Π.Ε.ΔΗ.Χ. - Κ.Α.Μ.

Είσοδος ελεύθερη.

ΑΠΟ ΤΟ ΛΥΚΕΙΟ ΝΕΑΣ ΚΥΔΩΝΙΑΣ

"Δον Καμίλο" στο Ωδείο

Το Γενικό Λύκειο Νέας Κυδωνίας παρουσιάζει για δεύτερη φορά το έργο του Σωτήρη Πατατζή "Δον Καμίλο" σήμερα Σάββατο στις 8μ.μ. στο Βενιζέλειο Ωδείο.

ΤΟ ΚΑΛΟΚΑΙΡΙ

"Αριστοφανειάδα"

από το ΔΗ.Π.Ε.Θ.Κ.

Το Δημοτικό Περιφερειακό Θέατρο Κρήτης κατά την καλοκαιρινή περίοδο 2016 θα παρουσιάσει τη θεατρική παράσταση "Αριστοφανειάδα".

Η πρεμιέρα προγραμματίζεται να δοθεί στις 20 Ιουλίου, στα Νοπήγια. Θα ακολουθήσουν παραστάσεις στην Κρήτη και στην υπόλοιπη Ελλάδα.

Δραματουργική επεξεργασία - σύνθεση κειμένων: Ομάδα ΙΔΕΑ (Κώστας Γάκης, Κων/νος Μπιμπής, Αθηνά Μουστάκα). Σκηνοθεσία- μουσική: Κώστας Γάκης Πρωταγωνιστούν: Αντώνης Καφετζόπουλος, Γεράσιμος Γεννατάς, Γιώργος Πυρπασόπουλος, Ευαγγελία Μουμούρη, Γιάννης Δρακόπουλος, κ.ά.

ΤΗ ΔΕΥΤΕΡΑ

Ρεσιτάλ πιάνου με τον Junsuke Kita

Ρεσιτάλ πιάνου με τον Ιάπωνα πιανίστα Junsuke Kita, διοργανώνουν η Περιφερειακή Ενότητα Χανίων και η Κ.Ε.Π.Π.Ε.ΔΗ.Χ. - Κ.Α.Μ. στο Κέντρο Αρχιτεκτονικής της Μεσογείου τη Δευτέρα 11 Απριλίου στις 8 μ.μ. Είσοδος ελεύθερη

Ο Junsuke Kita χτίζει το πρόγραμμα της συναυλίας του, εκείνη τη στιγμή, συνομιλώντας με το κοινό, πάντα βασιζόμενος σε έργα του Τσαϊκόφσκι.

Η είσοδος είναι ελεύθερη για το κοινό.

ΣΤΟ ΒΥΡΣΟΔΕΨΕΙΟ

Μουσική παράσταση με τη Ματούλα Ζαμάνη

Η Ματούλα Ζαμάνη, «η εμβληματική performer με την αστείρευτη ενέργεια και το ευαίσθητο χιούμορ έρχεται για μία εμφάνιση, παρέα με τους πιστούς, πολύτιμους σωματοφύλακές της», στο Βυρσοδεψείο αύριο Κυριακή 10 Απριλίου στις 9:30μ.μ.

Κρατήσεις τηλ.: 6989851306 και 2821050569, e-mail: vyr-sodepseiochania@gmail.com.

ΣΤΟ ΣΤΟΥΝΤΙΟ ΟΞΩ ΝΟΥ

"Την πόρτα ανοίγω το βράδυ..."

Μουσική παράσταση με τίτλο "Την πόρτα ανοίγω το βράδυ..." θα πραγματοποιηθεί σήμερα Σάββατο στις 9:30μ.μ. στο στούντιο ΟΞΩ Νου, με τον Γιάννη Σίνη σε κιθάρα, λαούτο, φωνή, τη Μάχη Κουφογιώργου σε φωνή, κρουστά, επιμέλεια κειμένων. Φωτογραφία: Ασπα Θεοχάρη.

Πρόκειται για μια μουσική παράσταση που κινείται γύρω από το ναούρισμα ως μουσικό είδος και αντλεί υλικό από διάφορους λαούς και κουλτούρες (Καριβική, Κ. Ιταλία, Λίβανο, Τουρκία, Κουρδική, Ισραήλ, Κογκό, Ουκρανία, Ρομά, Ελλάδα κ.ά.).

Παρεμβάλλονται κείμενα που παρουσιάζουν τις ιστορίες των τραγουδιών καθώς και τον κοινωνικό και ψυχολογικό ρόλο που έχει παίξει το ναούρισμα σε διάφορες ιστορικές συνθήκες και γεωγραφικά πλαίσια ανά τον κόσμο.

«Στο πλαίσιο του Chania Rock Festival (15-17 Ιουλίου Προμαχώνας San Salvatore), διοργανώνεται φέτος για πρώτη φορά διαγωνισμός για σχολικά και φοιτητικά συγκροτήματα, ως ελάχιστος φόρος τιμής στον Γιώργο Μανουσέλη, λάτρη της μουσικής μας και ταγμένο για πάνω από μια δεκαετία στην εδραίωση του Chania Rock Festival», αναφέρεται σε σχετική ανακοίνωση των διοργανωτών.

CHANIA ROCK FESTIVAL 2016

Διαγωνισμός και Μουσικό Βραβείο “Γιώργος Μανουσέλης”

Ο διαγωνισμός χωρίζεται σε 2 μέρη. Σύμφωνα με την ανακοίνωση: «στο πρώτο, τα ενδιαφερόμενα συγκροτήματα/καλλιτέχνες θα πρέπει να στείλουν την υποψηφιότητά τους (ένα τραγούδι) στο CRF. Το ειδικό mail, οι ημερομηνίες υποβολής υποψηφιοτήτων καθώς και ο τρόπος ψηφοφορίας που θα αναδείξει τους νικητές θα ανακοινωθούν σύντομα μαζί με όλες τις λεπτομέρειες.

Στο δεύτερο μέρος η μουσική και το κοινό έχουν τον λόγο! Το Chania Rock Festival θα παρουσιάσει στις 15 Ιουλίου την προφεστιβαλική μέρα στην

οποία τα 7 πρώτα συγκροτήματα της πρώτης φάσης θα διαγωνιστούν ζωντανά στο stage του festival μας, σε μία μοναδική, γιορτινή βραδιά!

Ο τελικός νικητής του διαγωνισμού που θα αναδειχτεί “Διαβόλης” θα κερδίσει το βραβείο “Γιώργος Μανουσέλης” και θα εμφανιστεί ζωντανά στο Chania Rock Festival 2016, ανοίγοντας το Σάββατο 16 Ιουλίου!

Ετοιμάστε τα τραγούδια σας και ξεκινήστε πρόβες, η σκηνή του Chania Rock Festival φέτος θα είναι ανοιχτή για εσάς!

Περισσότερες λεπτομέρειες σύντομα» σημειώνεται στην ίδια ανακοίνωση!

TO FESTIVAL

Το Chania Rock Festival, είναι ένα από τα παλιότερα και σημαντικότερα φεστιβάλ στην Ελλάδα, που ξεκίνησε το 2002 και φέτος θα διοργανωθεί για 10η φορά, στην πόλη των Χανίων, στον Προμαχώνα San Salvatore. Τα προηγούμενα χρόνια, στη σκηνή του φεστιβάλ, παρέλασαν πολύ σημαντικά ονόματα του παγκοσμίου στερεώματος, με εκατομμύρια πωλήσεων, αλλά και τα μεγαλύτερα ονό-

ματα της ελληνικής σκηνής, όπως: W.A.S.P (USA), Sabaton (SWE), Soulfly (BRA), Paradise Lost (UK), D-A-D (DEN), U.D.O (GER), Anathema (UK), Gus G. (GR), Destruction (GER), Blaze Bailey (GB), Warrel Dane

(U.S.A.) Grave Digger (GER), Bonfire (GER) Orange Goblin (UK), Crucified Barbara (SWE), Wotan (ITA), Pilgrim (RUS), Γιάννης Αγγελάκας, Ψαραντώνης, Last Drive, Spitfire, Rotting Christ, Inner Wish, Deviser, Poem, Universe 217, Planet Of Zeus, Nightstalker, Ανώριμοι, Lucky Funeral, Villagers Of Ioannina City (V.I.C.), Battle-roar, Chronosphere, Doomocracy, Core The Band, 1000Dead, Skandal κ.ά.

ΑΠΟ ΤΟ ΚΥΤΤΑΡΟ ΧΑΛΕΠΑΣ

5ο Κυνήγι Χαμένου Θησαυρού για παιδιά

Το 5ο Κυνήγι Χαμένου Θησαυρού για παιδιά Δημοτικού που διοργανώνει το “Κύτταρο Χαλέπας” με σύνθημα για φέτος “Νους υγιής εν σώματι υγιεί” θα διεξαχθεί αύριο Κυριακή 10 Απριλίου στη συνοικία του Κουμπελί και θα περιλαμβάνει πρωτότυπες δοκιμασίες, αναζητήσεις με χάρτες αλλά και γρίφους με αναφορές στην αρχαία ελληνική ιστορία και όχι μόνο! Οι εκπλήξεις θα είναι πολλές καθώς σε κάθε σταθμό του παιχνιδιού θα υπάρχουν διασκεδαστικές δοκιμασίες μυαλού και σώματος, πολύ γέλιο και δράση!

Οι ομάδες που έχουν δηλώσει συμμετοχή ξεπερνούν τις 85 και τα παιδιά που θα λάβουν μέρος ανέρχονται στα 470, ο μεγαλύτερος αριθμός συμμετοχών από κάθε άλλη χρονιά. Συμμετέχουν μαθητές από τα δημοτικά σχολεία: 9ο, 10ο, 11ο Χανίων και 1ο και 2ο Κουνουπιδανών. Το παιχνίδι θα διεξαχθεί σε ανοικτό χώρο στη συνοικία του Κουμπελί με αφετηρία και τερματισμό το 7ο Γυμνάσιο Χανίων στην ίδια περιοχή.

Θα υπάρχουν δύο μεγάλες ηλικιακές ομάδες (Α’ - Β’ - Γ’ τάξη και Δ’ - Ε’ - Στ’ τάξη). Οι δο-

κιμασίες και οι γρίφοι θα είναι ανάλογα με την ηλικία των παιδιών. Στη διοργάνωση συμμετέχει το 8ο Σύστημα Αεροπροσκόπων, και όπως κάθε φορά, οι εθελοντές του Τμήματος Σαμαρειτών του Ελληνικού Ερυθρού Σταυρού θα είναι παρόντες.

Η Διεύθυνση Τροχαίας Χανίων θα φροντίσει για την οδική ασφάλεια των μικρών παικτών ρυθμίζοντας την κυκλοφορία των οχημάτων σε συγ-

κεκριμένα τμήματα της συνοικίας όπου θα εξελίσσεται το παιχνίδι. Στο προαύλιο του 7ου Γυμνασίου καθόλη τη διάρκεια του Κυνηγιού θα υπάρχει δυνατότητα δημιουργικής απασχόλησης για τα αδελφάκια -παιδιά προσχολικής ηλικίας που μαζί με τους γονείς τους θα έχουν ένα ευχάριστο και άνετο πρωινό στον ίδιο χώρο.
Πληρ.: Κατερίνα Χασαπάκη 6971892112.

ΓΙΑ ΤΟΝ “ΟΡΙΖΟΝΤΑ”

Πασχαλινό παζάρι

Το πασχαλινό παζάρι του Συλλόγου Εθελοντικής Προσφοράς και Στήριξης “Ορίζοντας” συνεχίζεται έως τις 30 Απριλίου στην οδό Τσουδερών 38Α.

Κάνοντας τις πασχαλινές σας αγορές στηρίζετε τις οικογένειες παιδιών και ενηλίκων με καρκίνο της πόλης μας.

Το παζάρι θα λειτουργεί 9π.μ. - 3μ.μ. και 5μ.μ. - 9μ.μ. και Σάββατο 9π.μ. - 3μ.μ.

Μία επίσκεψη στο Δημοτικό Γηροκομείο Χανίων

Τα μέλη του Συλλόγου Κυριών και Δεσποινίδων Σούδας “Ο Άγιος Νικόλαος” επισκέφθηκαν το Δημοτικό Γηροκομείο Χανίων, προσέφεραν εδέσματα και συνομίλησαν με τους ηλικιωμένους που φιλοξενούνται στο Ιδρυμα.

Ο Χορευτικός Όμιλος Χανίων “Ο Ψηλορείτης” ταξιδεύει στην Ιταλία και στη Θεσσαλονίκη

Δύο χορευτικές ομάδες του Ψηλορείτη με προορισμό θα μεταφέρουν το άρωμα της Κρήτης με τον δικό τους τρόπο τόσο στην Ιταλία όσο και στη Θεσσαλονίκη.

Στη Νάπολη της Ιταλίας η Ελληνική Κοινότητα Νεαπόλεως και Καμιτανίας διοργα-

νώνει ένα διήμερο Κρητικής Μουσικής και Χορών από χθες Παρασκευή και σήμερα Σάββατο. Ο Ψηλορείτης συμμετέχει με μια 20μελή ομάδα που θα παρουσιάσει τους παραδοσιακούς μας χορούς και θα παραδώσει μαθήματα κρητικών χορών, λύρας και λαού-

του από τον χοροδιδάσκαλο Αδάμ Μπούτζουκα, Μπουλνταδάκη Παναγιώτη (λύρα) και Σταματάκη Νίκο (λαούτο).

Στη Θεσσαλονίκη μία 15μελής ομάδα συμμετέχει στο 3ο Αντάμωμα Ποντίων, Μικρασιατών, Μακεδόνων, Ηπειρωτών, Θρακιωτών και

Κρητικών που πραγματοποιείται σήμερα Σάββατο στην αίθουσα τελετών του Αριστοτελείου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης υπό την αιγίδα της Περιφέρειας Κεντρικής Μακεδονίας.

Την ομάδα συνοδεύει ο Μανώλης Μπούτζουκας.

παιδότοπος

3ο ΓΕΝ. ΛΥΚΕΙΟ ΧΑΝΙΩΝ

Εδώ υπάρχει ένας Παιός τρανταχτός!

**ΒΑΓΓΕΛΗΣ
Θ. ΚΑΚΑΤΣΑΚΗΣ**
kakatsakis@sch.gr

Σε πείσμα όσων παρασιωπούν τους αγώνες του λαού μας κατά τους χρόνους της Αντίστασης εναντίον των Ιταλών και Γερμανών Ναζιφασιστών, διοργανώθηκε στην πόλη μας τον μήνα Μάρτιο η -ιστορικά και καλλιτεχνικά - άρτια έκθεση του σπουδαίου ανθρωπιστή φωτογράφου Κώστα Μπαλάφα: **“Το Αντάρτικο στην Ηπειρο (1941-1944)”** που την επισκέφτηκαν πάνω από 3000 Χανιώτες! Ανάμεσα τους υπήρχαν περισσότεροι από 800-1000 μαθητές σχολείων κυρίως της Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης.

Ως εκπαιδευτικός που εργάζομαι στο 3ο Γενικό Λύκειο Χανίων συνόδευσα στην πύλη Sabbionara μερικά τμήματα του σχολείου μου και τα ξενάγησα στην έκθεση. Το συμπέρασμά μου είναι πως αυτές οι διδακτικές επισκέψεις που αφορούσαν τη σύγχρονη νέα ελληνική ιστορία άξιζαν τον κόπο να γίνουν, γιατί πέρα από την

επαφή των μαθητών με μια ολόκληρη εποχή που ουσιαστικά δε διδάσκεται στη Μέση Εκπαίδευση και γι' αυτό τούς είναι σε γενικές γραμμές άγνωστη, αρκετές φωτογραφίες του Κώστα Μπαλάφα επέδρασαν συναισθηματικά στην ευαίσθητη, νεανική ψυχή, την τόσο πλούσια σε επιθυμίες και όνειρα, την “ψυχοπίασαν” δηλαδή, την συγκίνησαν πραγματικά με έναν βαθύ και ουσιαστικό τρόπο. Κερδός αυτής της δραστηριότητας είναι τα παρακάτω σημειώματα με τις σκέψεις, τα συναισθήματα και τις εντυπώσεις των μαθητών από την έκθεση. Υπάρχουν και πολλά ακόμα σημειώματα, εξίσου αξιόλογα, που ο χώρος του φιλόξενου “Παιδότοπου” δεν τα χωρεί. Διαβάζοντας, ωστόσο, κι αυτά τα λίγα, εγώ αφενός ως δάσκαλος συνειδητοποιώ με δέος πόσο κρίσιμο είναι το λειτούργημα που επιτελούμε και αφετέρου ως πολίτης προσβλέπω σε ένα καλύτερο μέλλον. Είμαι βέ-

βαιος πως πολλά από αυτά τα παιδιά θα μας ξεπεράσουν μεγαλώνοντας αμέσως και ολοκληρωτικά...

Δημήτρης Δαμασκηνός

Σημείωση: Οχι! Δεν έχω τίποτα να προσθέσω σ' όλα όσα ο και κινήσας, ως πρόεδρος του ιδιαίτερα δραστήριου Συλλόγου “Οι Φίλοι των Γραμμάτων και των Τεχνών” τα νήματα για τη διοργάνωση της περί ης ο λόγος Έκθεσης στην πόλη μας, φίλος Δημήτρης Δαμασκηνός, γράφει παραπάνω στη θέση του δικού μου σημειώματος. Πόσο χαιρόμαι που δεν αποπαίδισε ο κλάδος των Ωραίων Δασκάλων, που επιμένουν να σκώνουν την υπόθεση της λαϊκής μας παιδείας στους ώμους των! Σας χαιρετώ με αγάπη όλους!

**Βαγγέλης Θ. Κακατσάκης,
δάσκαλος**

Αντάρτες σε πορεία.

Ο Κώστας Μπαλάφας το 1942 στην Ηπειρο.

Εμένα μου άρεσε εξαιρετικά το βίντεο ήταν απίστευτα συγκινητικό καθώς ο ίδιος ο Κ. Μπαλάφας μας διηγήθηκε την ιστορία που κρύβεται πίσω από κάθε φωτογραφία.

Λευτέρης Γιακουμάκης, Α3

Αυτό που μου κίνησε την περιέργεια σ' αυτή την έκθεση φωτογραφίας δεν ήταν κάποια συγκεκριμένη εικόνα. Ήταν ο τρόπος με τον οποίο ήταν παρμένες οι φωτογραφίες. Ήταν τόσο ζωντανές, τόσο παραστατικές και καλοτραβηγμένες που νόμιζες πως οι άνθρωποι σου μιλούσαν. Οι εικόνες σου μιλούσαν. Μια ολόκληρη χρονική περίοδος εξελισσόταν μπροστά στα μάτια σου. Οι εικόνες έβγαζαν τα συναισθήματα εκείνων που απεικονίζονταν σ' αυτές. [...]

Μανώλης Γιανναράκης, Α3

Η συγκεκριμένη έκθεση μου κίνησε πολύ το ενδιαφέρον, ο φωτογράφος έχει κάνει εξαιρετική δουλειά. Η συγκίνηση μου ήταν απεριόριστη, καθώς είδα μια φωτογραφία, όπου οι άνθρωποι γλεντάνε σε μια μεγάλη πλατεία των Ιωαννίνων, όταν επιτέλους οι Γερμανοί υποχωρούν και φεύγουν από την Ηπειρο. Η λαχτάρα τότε του λαού για ελευθερία είναι αξία θαυμασμού και μου προκάλεσε βαθιά συγκίνηση.

Εμμανουέλα Γιατράκη, Α3

Η έκθεση φωτογραφίας του Κώστα Μπαλάφα για μένα προσωπικά ήταν ένα πραγματικό μάθημα ζωής. Στις φωτογραφίες του είδαμε τις κακουχίες που περνούσαν οι άνθρωποι τότε μα και την αγάπη, τη συμπόνια και την αλληλεγγύη για τον συνάνθρωπο.

Γιώργος Γουρνιαδάκης, Α3

[...] Μια από τις εικόνες που μου άρεσε περισσότερο ήταν αυτή που απεικόνιζε έναν γκρεμισμένο τοίχο που πάνω του είχε γραφεί το σύνθημα: “Αλτ, τί έκανες πατριώτη σήμερα για τον αγώνα;”, γιατί εκφράζει κατά τη γνώμη μου την προσήλωση σε μια συλλογικότητα καθώς και επιμονή και αποφασιστικότητα.

Γεωργίνα Λελεδάκη, Α4

Σχετικά με τη φωτογραφική έκθεση του Κ. Μπαλάφα που παρακολουθήσαμε, διαπίστωσα την αγάπη που είχε ο ίδιος για τη φωτογραφία και για τους ανθρώπους που απθανάτιζε. Αρχικά μέσα από τις φωτογραφίες αποτύπωσε τη φτώχεια που μάστιζε τους Ηπειρώτες εκείνη την εποχή. Αυτό που μου έκανε περισσότερο εντύπωση, όμως, ήταν ότι σεβάστηκε τον πόνο, τη θλίψη και τα βάσανα που υπέστησαν οι ηλικιωμένοι, οι νέοι και τα παιδιά. Τέλος ρίσκαρε τη ζωή του, για να διασώσει σπάνια στιγμιότυπα της Αντίστασης.

Κατερίνα Καλογερά, Β2

[...] Παρατηρώντας την έκθεση κατέληξα στο συμπέρασμα πως αυτός ο άνθρωπος ξεχώριζε από κάθε άλλον φωτογράφο. Το χαρακτηριστικό γκρι χρώμα σε συνδυασμό με τα μελαγχολικά και γεμάτα συναισθήματα πρόσωπα που απεικονίζονται με βομβάρδιζε με συναισθήματα που ίσως κάποιο παιδί στην ηλικία μου να μην τα είχε αντιμετωπίσει ξανά. Αναμφισβήτητα, λοιπόν, η εμπειρία αυτή από την επίσκεψή μου στη φωτογραφική έκθεση του Κ. Μπαλάφα ήταν μοναδική. Το ύφος και η αγάπη που έδινε στις φωτογραφίες του θα μου μείνει αξέχαστη.

Μαίρη Καστρινάκη, Β2

Αντάρτισσες του Ε.Λ.Α.Σ.

Εγραφε κάποτε ο μεγάλος Ελύτης: «Μνήμη του λαού μου σε λένε Πίνδο και σε λένε Αθώ». Ενα ταξίδι στις βουνοκορφές του Ελληνισμού ήταν αυτή η έκθεση φωτογραφίας του Κ. Μπαλάφα που μας δίδαξε τη σημασία της ομορφιάς. Μιας άλλης όμως ομορφιάς, απομακρυσμένης από ανθισμένα χρυσάνθεμα και κινούμενες βαρκούλες, που δεν εξηγείται αλλά νιώθεται, βιώνεται, ηγείται. Εξαίρεσις στις φωτογραφίες του την αγάπη της μάνας, απθανατίζει τον πόνο του θανάτου, τον αγώνα για επιβίωση και ελευθερία. Η έκθεσή του, ένα ταξίδι πατριδογνωσίας, μας έκανε να νιώσουμε ότι «είμαστε Έλληνες οργανικά, ψυχολογικά, αισθητικά, ακατανίκητα!»

Βασιλική Καυκιού, Β2

Θαυμασμός, συγκίνηση, ευγνωμοσύνη για όσους αντιστάθηκαν και έδωσαν τη ζωή τους για την πατρίδα, υπερασπίζοντας τις αξίες τους, για έναν καλύτερο και δικαιότερο κόσμο. Η έκθεση μας δίδαξε πολλά, κυρίως όμως ν' αγωνιζόμαστε και να μην τα παρατάμε.

Μυρτώ Κουτσογιαννάκη, Α4

Συνήθως τα παιδιά δεν μπορούν να καταλάβουν μόνο με λόγια το τι είναι πόλεμος. Με τις φωτογραφίες, όμως, του Κ. Μπαλάφα πιστεύω πως πολλοί μαθητές ένιωσαν κάτι παραπάνω από συγκίνηση. Βλέποντας εγώ αυτές τις φωτογραφίες κατάλαβα πως τελικά δίνουμε μεγαλύτερη σημασία σε μικροπράγματα, ενώ εκεί έξω συμβαίνουν πολύ χειρότερα! [...]

Αμαλία Λίκα, Α4

[...] Οι φωτογραφίες αυτές σε κάνουν να αισθάνεσαι έντονη συγκίνηση ή ακόμα και τον πόνο των ανθρώπων που απθανατίζονται. Η έκθεση του Κ. Μπαλάφα ήταν πάρα πολύ όμορφη, γιατί είχε φωτογραφίες που αποτελούν στολίδια για τους αγώνες μιας εποχής που έχει βέβαια περάσει, μπορούμε ωστόσο μέσω των εικόνων να τη γνωρίσουμε κι εμείς.

Αναστάσιος Λεβεντάκης, Γ1

[...] Μέσω τέτοιων πρωτοβουλιών, από ανθρώπους του πνεύματος, οι οποίοι μπορούν να αποτελέσουν και πρότυπα για τους νέους, μαθαίνουμε την Ιστορία μας. Η συγκεκριμένη έκθεση αποτελεί κυριολεκτικά ένα μάθημα Ιστορίας. Κάθε Έλληνας μπροστά σε τέτοιες φωτογραφίες νιώθει δέος, ανατριχιάζει, ατενίζει με μεγαλύτερη ελπίδα το μέλλον, καθώς γεμίζει με πάθος για τη ζωή μόνο αντικρίζοντας τα μάτια όσων φωτογραφίστηκαν από τον Κ. Μπαλάφα.

**Ρούσσοσ Μαγγελάκης,
Γ1 τμήμα Ανθρωπιστικών Σπουδών**

ΔΗΜΗΤΡΗΣ
ΜΑΡΙΑΔΑΚΗΣ

«Αν οι γονείς δεν διαβάζουν βιβλία, αν οι δάσκαλοι δεν αγαπούν τη λογοτεχνία, αν όλοι γύρω μας θεωρούν ότι η ανάγνωση είναι πολυτελής δραστηριότητα και όχι ανθρώπινη ανάγκη, τότε γιατί να διαφέρουν τα παιδιά; Το κλειδί, λοιπόν, είναι η αναγνωστική χαρά. Αυτό πρέπει να προσπαθήσουμε στο σχολείο. Τα βιβλία δεν είναι μουρουνόλαδο. Είναι βιταμίνες».

ΣΟΦΙΑ ΝΙΚΟΛΑΪΔΟΥ:

«Τα βιβλία δεν είναι μουρουνόλαδο, είναι βιταμίνες»

Για τη συγγραφέα, εκπαιδευτικό και βιβλιοκριτικό Σοφία Νικολαΐδου οι λέξεις -όπως λέει- είναι ο τρόπος για να καταλαβαίνει τι συμβαίνει μέσα της και γύρω της. Και υπερασπίζεται αυτή την πίστη με συνέπεια. Οχι μόνο στα "εύκολα" και τις χαρές της ζωής αλλά και όταν τα πράγματα ζορίζουν. Απόδειξη το τελευταίο της βιβλίο "Καλά και σήμερα" (εκδ. Μεταίχμιο), μια εν θερμώ καταγραφή συμβάντων, σκέψεων και αισθημάτων όταν της χτύπησε την πόρτα ο καρκίνος.

Ενα βιβλίο που η συγγραφέας παρουσίασε χθες, Παρασκευή, στα Χανιά, στο βιβλιοπωλείο "Μικρό Καράβι", έπειτα από πρόσκληση του Συνδέσμου Φιλολόγων Ν. Χανίων, ενώ σήμερα 10π.μ. - 2μ.μ., στο 5ο Γυμνάσιο Χανίων, θα παραδώσει σεμινάριο "δημιουργικής γραφής για το σχολείο" σε φιλολόγους του Νομού.

Με αφορμή την επίσκεψή της στα Χανιά οι "διαδρομές" μίλησαν μαζί της για το "πόση πραγματικότητα αντέχουν οι λέξεις", τη μαστορία της συγγραφικής τέχνης, την κριτική βιβλίων αλλά και πώς τα νέα παιδιά μπορούν να αγαπήσουν την ανάγνωση ιστοριών...

Ηρθατε στα Χανιά για να παρουσιάσετε το καινούργιο σας βιβλίο "Καλά και σήμερα", ένα ημερολόγιο όπως λέτε που γράφτηκε εν θερμώ και καταγράφετε σε αυτό την περιπέτεια υγείας που αντιμετωπίσατε. Πόσο εύκολο είναι όταν βαραίνει τόσο πολύ το βιωματικό κομμάτι να μπουν οι λέξεις σε μια σειρά και να γίνουν βιβλίο;

Για μένα ήταν μια φυσική κίνηση. Είμαι συγγραφέας, ο τρόπος μου να καταλαβαίνω τι συμβαίνει μέσα μου και γύρω μου είναι οι λέξεις. Με τον καρκίνο, έκανα αυτό που ξέρω να κάνω.

Κατέγραφα συμβάντα, σκέψεις, αισθήματα εν θερμώ, για να μπορέσω να πάω παρακάτω. Συγγραφικά ήταν μεγάλο κρας τεστ: πόση πραγματικότητα αντέχουν οι λέξεις; Μπορούν να χρησιμεύσουν στα ζόρικα; Μπορούν να παρηγορήσουν; Αυτό το βιβλίο είναι μια ωδή στην καθημερινότητα. Ενα ευχαριστήριο άσμα σε όλα αυτά τα απλά και ωραία πράγματα που συνειδητοποιούμε πόσο σημαντικά είναι, συνήθως όταν τα χάνουμε: μια βόλτα στη θάλασσα, μια αγκαλιά, η γλυκιά ρουτίνα.

Γιατί αυτή είναι η ανθρώπινη κατάσταση: η ζωή δεν μπορεί να είναι πάντα ρόδινη. Πώς βιώνουμε λοιπόν και πώς αντιμετωπίζουμε μια κρίση στη ζωή μας; Από πού αντλούμε δύναμη και συνεχίζουμε να προχωράμε; Το σώμα, ξέρετε, αντέχει πολύ περισσότερο απ' όσο νομίζουμε. Κάνει μια απλωτή και ζητά να βγει στο φως. Κι όταν έχεις δει το βαθύ σκοτάδι, το φως μετά είναι εκτυφλωτικό.

Εχετε μεγάλη εμπειρία από τη διδασκαλία σε σεμινάρια δημιουργικής γραφής. Διδάσκειται αλήθεια η λογοτεχνία ή μήπως η πρωτότυπη δημιουργία εναπόκειται στο ταλέντο του εκάστοτε δημιουργού;

Αν με ρωτάτε αν διδάσκεται το ταλέντο, η απάντηση είναι πως όχι, δε διδάσκεται. Πώς θα γινόταν άλλωστε; Το ταλέντο

«Η τέχνη της λογοτεχνίας απαιτεί πολλή και συστηματική δουλειά με τις λέξεις. Αφοσίωση, επιμονή, υπομονή, μελέτη»

μπορεί να είναι βασική, αλλά σίγουρα δεν είναι η μόνη προϋπόθεση για το καλλιτεχνικό έργο. Στη δημιουργική γραφή συζητά κανείς κυρίως ζητήματα τεχνικής. Θα ρωτούσατε ποτέ έναν μουσικό γιατί κάνει μαθήματα μουσικής, κάποιον χορευτή γιατί κάνει μαθήματα χορού, κάποιον ζωγράφο γιατί κάνει μαθήματα ζωγραφικής; Η τέχνη της λογοτεχνίας απαιτεί πολλή και συστηματική δουλειά με τις λέξεις.

Αφοσίωση, επιμονή, υπομονή. Μελέτη. Η δημιουργική γραφή δεν είναι οδηγίες φασόν ούτε και κάποιο είδος συγγραφικού πρωταθλητισμού. Είναι μια προσπάθεια να συζητήσει κανείς ουσιαστικά ζητήματα συγγραφικής μαστορίας σε εργαστηριακό επίπεδο. Παίζοντας με τις λέξεις και δοκιμάζοντας εναλλακτικές συγγραφικές επιλογές.

Εκτός από τη συγγραφή και τη διδασκαλία κάνετε και κριτική βιβλίου μέσα από τις σελίδες των "Νέων". Κάποιοι καλλιτέχνες και λογοτέχνες υποστηρίζουν ότι η ανάλυση "σκοτώνει" την εμπειρία της ανάγνωσης και τη συγκίνηση. Η δική σας άποψη;

Η δική μου άποψη είναι ότι συγγραφή χωρίς συστηματική ανάγνωση δε γίνεται. Ο συγγραφέας είναι δόλιος αναγνώστης:

μελετά την τεχνική και τις συγγραφικές επιλογές των ομοτέχνων, διδάσκεται από αυτούς, έχει εκλεκτικές συμπάθειες και αντιπάθειες.

Η κριτική (δηλαδή ο δημόσιος λόγος πάνω σε κείμενα) είναι ένα είδος συγγραφικής γυμναστικής που αφορά πολλούς λογοτέχνες στην Ελλάδα και στο εξωτερικό. Δεν είναι απαραίτητο να γίνεται με στυγνό και στεγνό τρόπο.

Η συνομιλία των κειμένων μπορεί να είναι εύχαρις, ουσιαστική και να παράγει προβληματισμό ή γνώση. Αυτό δεν είναι άλλωστε το ζητούμενο;

Εχετε κάνει διδακτορικό πάνω στην αξιοποίηση των τεχνολογιών της πληροφορίας και της επικοινωνίας για τη διδασκαλία της λογοτεχνίας.

Ανσυχείτε για το μέλλον του "παραδοσιακού" βιβλίου στην ψηφιακή εποχή ή εκτιμάτε ότι απλώς η λογοτεχνία "θα αλλάξει ρούχο";

Παρόμοιες επιφυλάξεις διατυπώνονταν, όταν εμφανίστηκε η τυπογραφία (τότε οι γόοι αφορούσαν τη διάσπαση ανάμεσα στο χειρόγραφο και το τυπωμένο βιβλίο) και αργότερα, όταν στο παιχνίδι της αφήγησης μπήκε το σινεμά, η λογομαχία μετακινήθηκε στην αντιπαλότητα κειμένου και εικόνας.

Η λογοτεχνία -καλύτερα: η αφήγηση- είναι βασική ανθρώπινη λειτουργία. Από τη σπηλιά ως το πεντάστερο, οι άνθρωποι πάντα αφηγούνταν ιστορίες. Το αν θα γίνεται αυτό με το τάδε ή το δείνα τεχνολογικό ένδυμα είναι, μάλλον, δευτερεύον.

Εργάζεστε ως εκπαιδευτικός στη δευτεροβάθμια εκπαίδευση. Ποιο πιστεύετε ότι είναι το "κλειδί" για να αγαπήσουν τα νέα παιδιά τη λογοτεχνία;

Το αυτονόητο: να καταλάβουν ότι η λογοτεχνία δεν είναι τιμωρία αλλά διασκέδαση. Οτι έχει να μας μάθει πολλά κι ενδιαφέροντα πράγματα για τη ζωή, τον κόσμο, τους ανθρώπους γύρω μας.

Η ανάγνωση λογοτεχνίας είναι -νομίζω- η πιο βαθιά ανθρωπογνωστική εμπειρία. Ομως η ανάγνωση (και η χαρά της ανάγνωσης) χρειάζεται ένα φιλικό περιβάλλον για να ανθίσει.

Αν οι γονείς δε διαβάζουν βιβλία, αν οι δάσκαλοι δεν αγαπούν τη λογοτεχνία, αν όλοι γύρω μας θεωρούν ότι η ανάγνωση είναι πολυτελής δραστηριότητα και όχι ανθρώπινη ανάγκη, τότε γιατί να διαφέρουν τα παιδιά;

Το κλειδί, λοιπόν, είναι η αναγνωστική χαρά. Αυτό πρέπει να προσπαθήσουμε στο σχολείο. Τα βιβλία δεν είναι μουρουνόλαδο. Είναι βιταμίνες.

Μαζί με τον Βασίλη Σταυρακάκη και τον Ross Daily, παλιότερα με τους "Χαϊνήδες" ο Γιώργης Μανωλάκης εύκολα μπορεί να χαρακτηριστεί ως ένας από τους κορυφαίους σύγχρονους λαουτιέρηδες. Συνθέτης, πολυδιάστατος μουσικός, με επιρροές από τη jazz, τα blues και το rock και πολλούς φίλους στα Χανιά.

ΓΙΩΡΓΟΣ
ΚΩΝΣΤΑΣ

ΣΥΝΕΝΤΕΥΞΗ ΜΕ ΤΟΝ ΓΙΩΡΓΗ ΜΑΝΩΛΑΚΗ

Κρητική μουσική...

από το μέλλον

«...ε την ευκαιρία της εμφάνισής του σήμερα το βράδυ στη δεύτερη ημέρα του "15ου Αντιπολεμικού Διήμερου" συνομιλούμε με τον Γιώργη.

Παίζεις λαούτο, ένα όργανο όχι και τόσο δημοφιλές όπως η λύρα ή το βιολί, αν και είναι συνδεδεμένο με την κρητική παράδοση. Πώς το αντιμετωπίζεις αυτό ως καλλιτέχνης;

Σαφώς και η λύρα και το βιολί είναι πιο δημοφιλή και το λαούτο πιο συνοδευτικό αλλά δεν με έχει αφήσει ο κόσμος και οι φίλοι μου να αισθανθώ ότι είναι υποβαθμισμένο ως όργανο. Πάντα το αντιμετωπίζω ως ξεχωριστό και ως τέτοιο το παρουσιάζω. Η συνοδεία του λαούτου στη λύρα και στο βιολί είναι πολύ δύσκολη αλλά και αυτοτελής ως όργανο έχει μια άλλη διάσταση. Τελευταία έχει πάρει πάντως μεγαλύτερη αναγνωρισιμότητα στα μάτια του κοινού.

Ποιες είναι οι ιδιαιτερότητές του ως όργανο, πόσο εύκολο ή δύσκολο είναι να συνθέσει κάποιος με βάση το λαούτο;

Στη σύνθεση βοηθάει πάρα πολύ καθώς... αυτοσυνοδεύει τον εαυτό του. Μπορείς να σολάρεις ακούγοντας κάποιο πχόχρωμα από πιο πίσω και έτσι μπορείς να συνθέσεις πιο εύκολα από τα μονοφωνικά όργανα. Δεν είναι τυχαίο ότι πολλοί μεγάλοι λυράρηδες έπαιζαν και συνέθεταν πάνω στο λαούτο και στο μαντολίνο.

Είχες πει σε παλιότερη συνέντευξή σου ότι ακούς και jazz, blues, Hendrix, Pink Floyd, Led Zeppelin. Πώς τα συνδυάζεις όλα αυτά με την κρητική παράδοση;

Τζαζίστας και μπλουζίστας δεν είμαι! Λαουτιέρης είμαι και αυτό με υπερκαλύπτει! Η γενιά μας είναι πολυδιάστατη. Μέσω τηλεόρασης, διαδικτύου έχουμε ερεθίσματα από όλο τον κόσμο, από όλες τις μουσικές και αυτά δεν μπορείς να τα αφαιρέσεις. Μπορεί στο σπίτι μου να άκουγα κρητικά, να μελετούσα Φουσταλιέρη και Κουτσουρέλη αλλά στην εφηβεία μου, βγαίνοντας έξω, άκουγα rock ή hip-hop και πολλά από αυτά τα ακούω ακόμα όπως ο Hendrix. Ομως δεν παίζω κρητική μουσική και προσθέτω και jazz, blues στοιχεία! Σκοπός μου είναι να εκφραστώ. Παίζοντας σήμερα, μελετώντας το παλιό, και κοιτώντας το αύριο. Δεν προσπαθώ να συνδυάσω κάτι επιπλέον, π.χ. παίζω ένα συρτό, ε ασ του βάλω και μια jazz κλίμακα. Δεν το κάνω ποτέ αυτό! Απλά αυτοσχεδιάζοντας βγαίνουν πράγματα από τα ακούσματά μου και από μουσικές που έχω μελετήσει.

**ΒΑΣΙΛΗΣ ΣΤΑΥΡΑΚΗΣ
- ROSS DAILY**

Συνεργάζεσαι τακτικότερα με τον Βασίλη Σταυρακάκη και με τον Ross Daily. Φαίνεται να υπάρχει μια καλή

χημεία μεταξύ σας...

Με τον Ross συνεργάζομαι χρόνια και πραγματικά μετά τον πατέρα μου, ο μεγαλύτερος δάσκαλος και συνεργάτης είναι ο Ross Daily. Έχουμε μια σχέση σχεδόν οικογενειακή. Είμαστε φίλοι, θα βγούμε έξω. Επειδή είμαι και 30 χρόνια μικρότερός του είναι μεγάλη τιμή που παίζω μαζί του. Το ίδιο και με τον Βασίλη Σταυρακάκη. Ταιριάζουμε ως άνθρωποι πρώτα από όλα. Νιώθω μια ευγνωμοσύνη και για τον Βασίλη και για το Ross που είναι μεγαθήρια της μουσικής. Ο Βασίλης είναι πραγματικά ένας γνήσιος τραγουδιστής της Κρήτης μια ξεχωριστή προσωπικότητα και ο Ross τεράστιος μουσικός και δάσκαλος που παίζοντας δίπλα του κάθε φορά παίρνεις πράγματα, γνωρίζεις άλλες κουλτούρες, σε βάζει σε μια διαδικασία αυτοκριτικής και συνεχούς εξέλιξης. Όλα αυτά δημιουργούν ένα κλίμα που βγαίνει όταν παίζουμε. Και φαίνεται ότι αρέσει και στον κόσμο.

ΠΑΛΙΟΣ "ΧΑΪΝΗΣ"

Έχοντας περάσει από τους "Χαϊνήδες", στα πρώτα χρόνια της ενασχόλησής σου με τη μουσική πώς βλέπεις σήμερα την περίοδο εκείνη;

Τα πρώτα μου βήματα ήταν πριν τους "Χαϊνήδες"... Τους "Χαϊνήδες" τους είδα σαν κάτι συνειδητά επιλεγμένο. Η πρώτη μου "επαγγελματική" εμφάνιση ήταν με τον πατέρα μου σε γλέντι όταν ήμουν 13 ετών. Τότε πήρα την πρώτη μου αμοιβή. Εκτοτε έπαιξα σε γλέντια, σε ρεμπετάδικα γιατί παίζω και μπουζούκι και στα 22 μου μπήκα στους "Χαϊνήδες" λόγω της φιλίας μου με τον Δημήτρη Αποστολάκη. Όταν μου έκανε την πρόταση δέχθηκα αμέσως. Εμείνα 3 χρόνια έμαθα πάρα πολλά από τον Δημήτρη πάνω στον στίχο, πώς είναι να είσαι μουσικός, να ταξιδεύεις σε όλη την Ελλάδα και στο εξωτερικό. Γενικώς ήταν μια πολύ ωραία και πολύ διδακτική για μένα εμπειρία. Ήταν ένα σχολείο για μένα οι "Χαϊνήδες" γιατί ως συγκρότημα ήταν πρωτοπόροι για την εποχή τους.

Μπορεί σήμερα να επιβιώσει από τη δουλειά του ένας επαγγελματίας μουσικός όπως εσύ;

Είμαι από τους τυχερούς που επιβιώνω αλλά και αν δεν μπορούσα, δεν σου κρύβω ότι δεν θα έκανα άλλη δουλειά. Το να κάνω πράγματα που δεν μου αρέσουν, δεν θα το ήθελα. Θα 'πρεπε να φτάσω σε ακραία σημεία εξαθλίωσης για να πω ότι εντάξει, πρέπει να κάνω κάτι άλλο για να ζήσω. Θεωρώ τον εαυτό μου τυχερό και ευλογημένο που τα πράγματα έχουν πάει... πολύ στρωτά για μένα. Βέβαια πιτσιρικάς έχω παίξει σε μπουζούκια, σε ρεπερτόρια που δεν με εξέφραζαν καθόλου για λόγους επιβίωσης.

Σήμερα το να ζει ένας μουσικός από τη μουσική, ειδικά στα μεγάλα αστικά κέντρα, είναι πολύ δύσκολο και το ακούω από πολλούς εξαιρετικούς συναδέλφους που δεν έχουν δουλειά και αντιμετωπίζουν σοβαρά βιοποριστικά προβλήματα. Αλλά αυτό ισχύει για όλο τον κόσμο, όχι μόνο για τους μουσικούς. Για μένα η μουσική είναι κάτι που θα υπάρχει στη ζωή μου είτε παίζω κάθε μέρα, είτε παίζω μια φορά το χρόνο.

Σας βλέπουμε πάντως να παίζετε συχνά σε πολιτικές εκδηλώσεις, σε κοινωνικά γεγονότα. Έχετε μια ευαισθησία πάνω σε αυτά τα θέματα;

Δεν θέλω να το παίζω επαναστατής. Ομως δεν μπορώ να βλέπω όλα αυτά γύρω μου και να μην αντιδρώ. Να βλέπω π.χ. τους μετανάστες να πνίγονται, δεν το δέχομαι ως άνθρωπος. Δεν μπορώ να βλέπω τους πολέμους γύρω μας ουσιαστικά για την απληστία και μόνο του ανθρώπου. Επομένως δεν θα ήταν δυνατό να μην μετέχω σε αντιπολεμικά και αντιρατσιστικά φεστιβάλ. Όταν συμφωνώ με τη φιλοσοφία και τις θέσεις του κάθε κινήματος θα είμαι εκεί. Δεν είμαι άνθρωπος που κλείνω τα μάτια αλλά εκτός από αυτό, έχω πολλούς φίλους γύρω μου πολιτικοποιημένους, πολύ περισσότερο από μένα που θέλοντας και μη δεν με αφήνουν να... σουχάσω (γέλια).

Ολος ο Κόσμος μια Σκηνή - και κάθε Τάξη ίσως!

ΜΑΡΙΑ ΦΟΥΡΟΥΝΤΖΟΛΟΥ*

Σαιξπηρικά έργα άφθονα φέτος, από θιάσους αλλά και σε σχολικές παραστάσεις, με αφορμή τα 400 χρόνια από το θάνατο της πολυσχιδούς αυτής προσωπικότητας, του ποιητή και θεατρικού συγγραφέα, ηθοποιού και σημαντικού για την εξέλιξη του θεάτρου, Ουίλιαμ Σαίξπηρ.

Πώς θα μπορούσε λοιπόν να αμελήσουν κάτι ανάλογο οι καθηγητές Αγγλικών; Η Ένωση Διδασκόντων Αγγλικής Δημόσιας Εκπαίδευσης Ν. Χανίων επέλεξε να προσκαλέσει για τον σκοπό του εορτασμού της σαιξπηρικής επετείου τον κ. Λουκά Προδρόμου, γνωστό συγγραφέα διδακτικών βιβλίων για την Αγγλική γλώσσα και εκπαιδευτή καθηγητών, παθιασμένο με το θέατρο εδώ και πολλά χρόνια. Ο κ. Προδρόμου παρουσίασε με μοναδικό τρόπο δύο εισηγήσεις, η μία επικεντρωμένη στον ρόλο του επιτοπισμού και της γλώσσας του σώματος στη διδασκαλία, και η άλλη στο πώς μπορεί το δρώμενο να βοηθήσει το μαθητή να βελτιώσει τις γλωσσικές του ικανότητες. Επειτα, ακολούθησε ένα διαδραστικό δρώμενο με τίτλο "All the World's a Stage: Celebrating Shakespeare and English Language Teaching" και με συμμετοχή μελών της ΕΔΑΔΕ σε διάφορους ρόλους, όπως Κέιτ, Ιουλιέτα, Αντριάνα κ.λπ.

Μιλώντας για την εκδήλωση ο κ. Προδρόμου είπε: «Ολος ο πλανήτης με διάφορους τρόπους γιορτάζει τα 400 χρόνια του Σαίξπηρ. Για τους καθηγητές Αγγλικών είναι πολύ φυσιολογικό να αφιερώσουμε μια μέρα σε έναν μοναδικό συγγραφέα, όπως αυτός. Διδάσκουμε γλώσσα, συνήθως για να πάρουν τα παιδιά μια πιστοποίηση αφήνοντας παράμερα άλλες και μάλιστα πολύ ενδιαφέρουσες πτυχές της γλώσσας και της λογοτεχνίας. Στη συγκεκριμένη εκδήλωση ήθελα να δώσω το ξεχωριστό στοιχείο του συνδυασμού της διδασκαλίας με τη γιορτή της λογοτεχνίας. Ήθελα να παντρέψω τον φόρο τιμής στο Σαίξπηρ με τη γιορτή της διδασκαλίας της γλώσσας. Τυχαίνει να γνωρίζω κείμενα του συγγραφέα αυτού που ταιριάζουν και στα δύο.»

Σχολιάζοντας το δρώμενο με τίτλο "Ολος ο Κόσμος μια Σκηνή" ο κ. Προδρόμου πρόσθεσε: «Ήταν πολύ σημαντική η συλλογική προσπάθεια. Βλέπετε, το αρχικό σχέδιο ήταν να παίζω μαζί με το συνάδελφό μου, David Gibson, ένα έργο που είχαμε προετοιμάσει καλά. Επειδή όμως ο David δεν παραβρέθηκε τελικά στην εκδήλωση, μοιραστήκαμε τους ρόλους με μέλη της Ένωσης. Ίσως χάσαμε ένα καλό στοιχείο, την πρώτη ιδέα, ή τη φινέτσα που προκύπτει όταν με το συνάδελφο έχουμε παίξει μαζί πολλές φορές. Εδώ όμως κερδίσαμε μέσα σε σύντομο διάστημα τη συμμετοχή 4-5 ανθρώπων που αντί να παρακολουθούν παθητικά, βρέθηκαν στο προσκήνιο και συμπρωταγωνίστησαν!»

Ευχαριστούμε όσους παρακολούθησαν την εκδήλωση και βέβαια, τον κ. Luke Prodromou για όσα μας πρόσφερε μέσα από τις παρουσιάσεις του, το πάθος του για τη διδασκαλία και τη θεατρικότητά του!

*μέλος του Δ.Σ. της ΕΔΑΔΕ ν. Χανίων

**Ο συλλογικός τόμος
"Κρήτη - Ελλάδα 1913 - 2013,
100 χρόνια Ένωση"**

**που υλοποιήθηκε
με πρωτοβουλία
της εφημερίδας
"Χανιώτικα νέα"
και του Εθνικού
Ιδρύματος
Ερευνών
και Μελετών
"Ελευθέριος
Κ. Βενιζέλος"**

**διατίθεται
στα γραφεία
των "Χ.Ν.",
Καραϊσκάκη 49.**

Τιμή: 15 ευρώ

Αφορμή

ΓΙΑΝΝΗΣ ΚΑΛΟΓΕΡΟΠΟΥΛΟΣ

yannis.kalo@gmail.com · no14me.blogspot.gr/

Πρόζα - Thomas Bernhard

» (μτφρ. Βασίλης Τσαλής, εκδόσεις Κριτική)

Αναγνωστική πρόκληση. Και όχι μόνο. Δύο είναι οι βασικές αφορμές για να αποφασίσω την κατάδυση στο μπερναρντικό σύμπαν. Από τη μία, η ανάγκη για ένα δυνατό ανάγνωσμα, αφορμή που περιλαμβάνει αρκετούς ακόμα συγγραφείς, μια επίλεκτη ομάδα υποστήριξης, ένα σίγουρο καταφύγιο. Από την άλλη, η ανάγκη για μάζεμα του μυαλού, αφορμή που περιλαμβάνει σαφώς λιγότερους -και εκλεκτότερους- γραφιάδες, όταν η αυτοσυγκέντρωση αποτελεί το ζωτικής σημασίας ζητούμενο.

Δεν είχα παράπονο από τα βιβλία της προηγηθείσας της Πρόζας περιόδου, όμως είχα ανάγκη από έναν εγκλωβισμό, από την πολυπόθητη αποκοπή. Και είναι τέτοια η γραφή του Μπέρνχαρντ, ιδανική για περιπτώσεις όπως η δική μου τότε, γραφή που σε αρπάζει και δεν σε αφήνει ακόμα και όταν η ανάγνωση έχει πια τελειώσει, σε πετάει στις σπείρες του, σε αφήνει να παλεύεις με τους αντίλαλους, τις παρηκλήσεις, τις επαναλήψεις, και επιχειρώντας να ανταποκριθείς εγκεφαλικά στις απαιτήσεις, βρίσκεσαι ξαφνικά συναισθηματικά μπλεγμένος. Η κάθαρση δεν είναι βέβαιη.

Πάνε χρόνια, σε ένα χωριό της Βόρειας Ισπανίας, διάβαζα την Ξύλευση, η αποκλειστική σχεδόν επαφή μου με την ελληνική γλώσσα για ένα μεγάλο διάστημα, όταν, έκπληκτος, μια μέρα συνειδητοποίησα πως ακόμα και τα πιο τυπικά μηνύματα ηλεκτρονικού ταχυδρομείου που έγραφα διακατέχονταν από μια μπερναρντική επιρροή ύφους και χρήσης της γλώσσας, μηνύματα απλοϊκά όπως: εδώ όλα καλά, εκεί, μεταμορφώνονταν σε κάτι άλλο, ξένο προς τον προσωπικό μου τρόπο σκέψης και έκφρασης.

Εως τώρα είχα διαβάσει μυθιστορήματα του Αυστριακού συγγραφέα, είχα παρακολουθήσει και δύο θεατρικές παραστάσεις βασισμένες σε έργα του, διηγήματά του δεν είχα διαβάσει. Όταν ένιωσα την ανάγκη για κάτι από Μπέρνχαρντ, ανάγκη που προφανώς είχε προηγηθεί της δικής μου αναγνώρισης, εκ φύσεως αργοπορημένης, πώς αλλιώς άλλωστε, και αφού είχαν περάσει μέρες δύσκολες, εκ των υστέρων αποτιμημένες, αμφιταλαντευτήκα να θα έπρεπε να δοκιμάσω την πρόσφατη στα ελληνικά Πρόζα ή κάποιο μυθιστορημά του, διαβασμένο ή αδιάβαστο, δευτερεύον ερώτημα το οποίο δεν απαντήθηκε ποτέ: θα ήταν η Πρόζα.

Πραγματικά, ο νέος παιδαγωγός κι εγώ, ο παλιός, μέχρι αυτήν τη στιγμή, δεν μπορέσαμε να ανοίξουμε ούτε μια συζήτηση. Δεν είναι συζητήσεις τα σχόλια για τις ακραίες καιρικές συνθήκες, τα χρώματα, τον εγωισμό της φύσης, τις απότομες αλλαγές του τοπίου στους πρόποδες των Αλπεων, για διαβασμένα και αδιάβαστα βιβλία, για προθέσεις και έλ-

λειψη προθέσεων, για την καταστροφική απέχθεια των οικότροφων προς τη μελέτη, για τις δικές μας απέθειες, για το φαγητό και τον ύπνο, την αλήθεια και το ψεύδος, προπάντων όμως για την παραμέληση, σε εξοργιστικό βαθμό, από τους εκάστοτε υπευθύνους, της συντήρησης των μονοπατιών του δάσους, στα οποία περπατάμε. Τα σχόλιά μας εξουδετερώνουν τη θέληση για συζήτηση, οι παρατηρήσεις μας, όπως όλες οι παρατηρήσεις γενικά, που εκείνος αποκαλούσε "απόπειρες πρόσληψης της επικαιρότητας", δεν έχουν καμιά σχέση με το πραγματικό νόημα της συζήτησης.

Και ήδη από το πρώτο διήγημα, όπως ο βαριά άρρωστος ανακουφίζεται άμεσα από τον ορό, καθώς το σώμα ενυδατώνεται και υποστηρίζεται στη μάχη ενάντια στη λοίμωξη, έτσι κι εγώ ήδη από το πρώτο διήγημα ένιωσα την ανακουφιστική επίδραση του Μπέρνχαρντ. Είναι ο τρόπος του να παρατηρεί, με οξυδέρκεια την ανθρώπινη φύση και το αλισβερίσι σε κοινωνικό και ατομικό επίπεδο, να καταγγέλλει το θεωρούμενο ως αποδεκτό και φυσιολογικό, να σχολιάζει πικρόχολα, αλλά ορμώμενος από έναν ιδιαίτερο και βαθύ ανθρωπισμό, την αυστριακή πραγματικότητα, τις αγκυλώσεις και τα στερεότυπα ενός κόσμου στον οποίο νιώθει ξένος. Αντίφαση φαινομενική και μόνο αν σκεφτεί κανείς και τον τρόπο με τον οποίο μάχεται τη γερμανική γλώσσα ενώ ταυτόχρονα εκφράζεται σε αυτή με έναν τρόπο μοναδικής ομορφιάς.

Η θεματική του Μπέρνχαρντ δεν είναι εξεζητημένη, φλερτάρει έντονα με το κοινό και το τετριμμένο, είναι ο τρόπος που κάνει το θέμα μοναδικό, που πιάνεται από το ελάχιστο και το τοποθετεί στο επίκεντρο της σκέψης του, στηρίζοντας πάνω σε αυτό το ελάχιστο ένα οικοδόμημα στέρεο και πολυδιάστατο. Σκεφτείτε μια ιστορία στην οποία ο αφηγητής - δικηγόρος δέχεται την επίσκεψη ενός πελάτη του, που μόλις έχει αποφυλακιστεί, και αδυνατεί να προσαρμοστεί, ζει εις βάρος της αδερφής του και σπαταλάει τα λιγοστά του χρήματα στο ποτό. Ή την ιστορία ενός ανθρώπου, που ζει απομονωμένος και αποφεύγει τις κοινωνικές επαφές, ο οποίος βρίσκει μια μέρα σε κάποιο μονοπάτι μια τραγιάσκα, και η αναζήτηση του κατόχου της μετατρέπεται σε εμμονή. Ελάχιστα ελκυστικά θέματα, διαφωνείτε; Και όμως, ανάμεσα σε διηγήματα υψηλού επιπέδου, είναι τα δύο διηγήματα της Πρόζας που περισσότερο με γοήτευσαν.

Καθώς για μια ακόμα φορά, αν και πολύ πιο συνετά αυτή τη φορά, έγινα έρμαιο της ασθένειας και της παθογένειάς μου, σκέφτηκα, τι κάνουμε τώρα; Και στρώθηκα κάτω και άρχισα να γράφω. Και το μόνο που σκεφτόμουν όλη την ώρα

που έγραφα, ήταν ότι, μόλις ξεπερδέψω με δαύτα, θα μαγειρέψω κάτι, επιτέλους θα φάω πάλι κάτι ζεστό, και αιφνιδίως, καθώς όσπν ώρα έγραφα είχα ξεπαγιάσει, φόρεσα την τραγιάσκα. Όλοι φοράνε μια τέτοια τραγιάσκα, σκέφτηκα, όλοι, καθώς έγραφα και έγραφα και έγραφα...

Θα ήταν ίσως υπερβολή να αναφερθεί κανείς στο νήμα που ενώνει και ομογενοποιεί τα διηγήματα της συλλογής, είναι τέτοιας έντασης άλλωστε η φωνή του συγγραφέα, ο τόσο προσωπικός τρόπος έκφρασης, ξέρετε, εκείνο που οι κακεντρεχείς ονομάζουν υποτιμητικά μανιέρα, πιστεύοντας, οι αφελείς, πως η λογοτεχνία -και η τέχνη γενικότερα- αποτελεί ένα στίβο διαρκούς επιπόνησης, έδαφος για φτηνό εντυπωσιασμό, αδυνατώντας να διακρίνουν την πραγματική διάσταση και αποστολή της έκφρασης του προσωπικού και της αναγωγής του σε οικουμενικό. Ο Μπέρνχαρντ είναι ένας από εκείνους τους συγγραφείς που τάραξαν τα λιμνάζοντα ύδατα στη λογοτεχνία του καιρού τους και ανάγκασαν κριτικούς, όπως ο Ρανίτσκι για παράδειγμα, να κοντοσταθούν, να περιμένουν πριν εκφράσουν την τελεσίδικη άποψή τους, την αποθέωση εν προκειμένω.

Στην Πρόζα, για πρώτη φορά, αναρωτήθηκα για την επιρροή του Κάφκα στο έργο του Μπέρνχαρντ, κυρίως όταν διάβασα την ιστορία του Γκέοργκ, στο Έγκλημα του γιου ενός εμπόρου από το Ίνσμπουργκ, συνονόματου με τον πρωταγωνιστή της Κρίσης, την ιστορία ενός νεαρού με μια φρικτή παραμόρφωση εκ γενετής, τον οποίον η οικογένεια στέλνει στη Βιέννη, όσο μακρύτερα γινόταν δηλαδή, να σπουδάσει, για να γλυτώσει έτσι η αγία οικογένεια, έστω και προσωρινά, από το μίasma. Ο Γκέοργκ αυτοκτονεί.

Το επίμετρο του μεταφραστή Βασίλη Τσαλή κλείνει επιτυχώς τη συλλογή, κατατοπιστικό σε σχέση με το ευρύτερο έργο του Μπέρνχαρντ, με αναφορές και βιβλιογραφία, αποτελεί μια καλή αρχή πραιτέρω ενασχόλησης με έναν από τους συγγραφείς του προηγούμενου αιώνα που επηρέασαν όσο λίγοι τη λογοτεχνική γραφή εν γένει.

Βιβλία

Εμείς οι θνητοί

Atul Gawande

Εκδότης: Πανεπιστημιακές Εκδόσεις Κρήτης

«Έμαθα πολλά στην Ιατρική Σχολή, αλλά σίγουρα δεν έμαθα τίποτα για τη θνητότητα. Ναι μεν μου έδωσαν ένα αφυδατωμένο, άκαμπο πτώμα για να το ανοίξω και να μελετήσω τα εσωτερικά

όργανα, αλλά μοναδικός σκοπός ήταν να αποκτήσω γνώσεις για την ανθρώπινη ανατομία. Τα εγχειρίδια της Σχολής δεν ανέφεραν σχεδόν τίποτα για τα

γγρατεία, την ανημπόρια που τα συνοδεύει ή τη διαδικασία του θανάτου. Τίποτα για το πώς εκτυλίσσεται αυτή η διαδικασία, πώς οι άνθρωποι βιώνουν το τέλος της ζωής τους και πώς αυτή η ιστορία επηρεάζει τους δικούς τους ανθρώπους - όλα τούτα φαινόταν περιττά. Σκοπός της ιατρικής εκπαίδευσης, όπως το βλέπαμε εμείς ως φοιτητές αλλά κι όπως το έβλεπαν οι καθηγητές μας, ήταν να μάθουμε να σώζουμε ζωές, όχι να διαχειριζόμαστε τον θάνατο.»

Η ιστορία της ιατρικής στη σύγχρονη εποχή είναι μια πορεία αλληπάλληλων επιτευγμάτων που βελτίωσαν θεαματικά την ποιότητα της ανθρώπινης ζωής και παρέτειναν εντυπωσιακά τη διάρκειά της. Ωστόσο, εμπρός στα αναπόφευκτα γγρατεία και στον θάνατο, η ιατρική στέκεται αμήχανη.

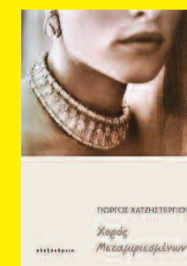
Χορός

μεταμφιεσμένων

Γιώργος Μ. Χατζηστεργίου

Εκδότης: Αλεξάνδρεια

Μέσα στους τόπους της κανονικότητας που συνήθως ζούμε -με τα ωράρια, τις υποχρεώσεις για τα σχολεία των παιδιών, τα πρόστιμα για την παράνομη στάθμευση- εδώ κι εκεί βρίσκονται θύλακες για ένα διάλειμμα από την καθημερινότητα.

Σ' έναν τέτοιο χώρο μιας άλλης ζωής, όπου το όχι μπορεί να είναι ναι και το ναι όχι, ένας συγγραφέας που μπήκε εκεί για να γράψει ένα βιβλίο

κατά παραγγελία, παρασύρεται στη δίνη ενός χορού μεταμφιεσμένων.

Η έξαψη είναι μεγάλη: ποιο ενήλικο άτομο δεν θα 'θελε να παίξει με το μυστήριο, να αισθανθεί για λίγο ή για πολύ σαν την Αλίκη στη χώρα των Θαυμάτων; Αλλά και επικίνδυνη: μια μεταμφίεση είναι έτσι κι αλλιώς ένα παιχνίδι με τα όρια, αυτός που τη χρησιμοποιεί μπορεί να μπερδευτεί, να μείνει μετέωρος ανάμεσα στο κυρίως έργο και το διάλειμμα. Τι θα συμβεί λοιπόν όταν έρθει η ώρα να βγουν οι μάσκες; Αν τα πρόσωπα που θα φανερωθούν είναι άλλα από αυτά που κρύφτηκαν μέσα στη ζάλη του χορού; Και τι μπορεί να σημαίνει αυτό; Τι γίνεται σ' ένα λούνα παρκ με ξύλινα ζωάκια και μαγνητοφωνημένες φωνές όταν κελαιδήσει ένα αληθινό πουλί;

Δικαίωμα στο αύριο

Γιώργος Πολυράκης

Ψυχογίος

Μια εικοσαετία μετά την προσάρτηση της Θεσσαλίας στην Ελλάδα, οι αγρότες του

θεσσαλικού κάμπου ζουν σαν δουλοπάροικοι. Την τυραννία των Τούρκων έχει διαδεχτεί η απληστία των Ελλήνων τσιφλικιάδων, οι οποίοι ρουφούν όχι μόνο τον ιδρώτα αλλά και το αίμα των

κολίγων. Το κράτος παραμένει αδιάφορο. Εκείνη την περίοδο, ένας φοιτητής της Νομικής από την Κεφαλονιά, ο Μαρίνος Αντύπας, περιέρχεται απ' άκρη σ' άκρη τον θεσσαλικό κάμπο και, με το σύνθημα "Ισότητα, Αδελφότητα, Ελευθερία", προσπαθεί να πείσει τους κολίγους να διεκδικήσουν τα δικαιώματά τους, αλλά και να αφυπνίσει το κράτος. Την ίδια εποχή, ο Χάρης Καμαριανός, κάτοικος του θεσσαλικού κάμπου, φοιτητής Ιατρικής και φίλος και συμπολεμιστής του Αντύπα κατά την Κρητική Επανάσταση, γνωρίζεται με την Αγνή, ύστερα από ένα μοιραίο συναπάντημα. Οι δύο νέοι ερωτεύονται, αλλά έχουν να παλέψουν με την εκδικητικότητα ενός αδίστακτου τσιφλικιά. Στο πλευρό τους στέκεται και τους στηρίζει μια ανέλιστη σύμμαχος. Και, παρά τα απανωτά χτυπήματα και τις δυσκολίες, δεν παύουν στιγμή να κοιτάζουν κάθε καινούργιο φεγγάρι με μάτια γεμάτα όνειρα.

ενα συγκλονιστικό μυθιστόρημα, γεμάτο πίστη στον άνθρωπο.

Χέρτσουκ

Σωλ Μπέλοου

Εκδότης: Καστανιώτης

Για το γιο και την κόρη του ήταν ένας στοργικός αλλά κακός πατέρας. Για τους γονείς του ήταν ένας ακάριστος πατέρας. Για την πατρίδα του ένας αδιάφορος πολίτης. Για τον αδερφό και την αδερφή του, στοργικός αλλά απόμακρος. Με τους φίλους του, ένας εγωίσταρος. Στην αγάπη, νωθρός. Στο μυαλό, κουτός. Σε ζητήματα δύναμης, παθητικός. Και όσον αφορά την ψυχή του, μια ζωή υπεκφυγές.

«Κι αν μου 'χει στρίψει, τι μ' αυτό», σκέφτηκε ο Μόουζες Χέρτσουκ. Έχοντας ήδη αποτύχει ως δάσκαλος και συγγραφέας, ως πατέρας και σύζυγος, ανακαλύπτει ξαφνικά πως δεν είναι απλώς το θύμα μιας οικογενειακής συνωμοσίας, στην οποία συμμετείχαν η δεύτερη σύζυγός του και ο καλύτερός του φίλος, αλλά, όπως όλοι μας, θύμα μιας ευρύτερης πλεκτάνης που σπίνει καθημερινά σε βάρος μας ο σύγχρονος τρόπος ζωής. Ενα μόλις βήμα πριν από τη νευρική κατάρρευση, καταφέρνει να αντιπαρεταθεί στον κοινωνικό παραλογισμό και στην αναληψία. Κι ο αναγνώστης δεν μπορεί παρά να ταυτιστεί μαζί του σε αυτή την αντιπαράθεση.

Επιμέλεια:
ΣΑΚΗΣ ΚΟΥΒΑΤΣΟΣ
info@herb.gr

Βιότοπος - περιγραφή

Διάνθος είναι γνωστός ως αγριογαρίφαλο. Τον συναντούμε όμως και με τις ονομασίες φραγκογαριφαλιά ή κινέζικο γαρίφαλο. Ανήκει στην οικογένεια Caryophyllaceae. Η φαρμακευτική του ονομασία είναι Herba Dianthi και δύο από τα συνηθέστερα είδη του είναι ο Dianthus superbus L. και ο Dianthus Shinensis L. από το οποίο προέρχεται το κινέζικο βότανο Qu Mai.

Διάνθος

Συνολικά υπάρχουν στη χώρα μας 44 είδη με άνθη ρόδινα, πορφυρά, βυσινιά, κόκκινα ή λευκά. Ξεχωρίζουν από τα στενόμακρα αντίθετα φύλλα, τα πέντε οδοντωτά πέταλα και τον μακρύ κάλυκα. Τα άνθη είναι ερμαφρόδιτα (έχουν και αρσενικά και θηλυκά όργανα) και γονιμοποιούνται από τις μέλισσες.

Είναι πολυετές φυτό, ξυλώδες, πολύ πυκνό στη βάση του.

Τον συναντούμε σε βραχώδη, πετρώδη εδάφη, σε μεγάλο υψόμετρο, αλλά και χαμηλότερα σε γκρεμούς και βράχια.

Στην Κρήτη συναντούμε 13 είδη και υποείδη dianthus και ανάμεσά τους τις ποικιλίες Dianthus aciphyllus (αγριογαρίφαλο), Dianthus fruticosus (διόσανθος, αγριογαρίφαλο), Dianthus ruviflorus (αγριογαρίφαλο του κεδρού), dianthus sphacioticus (σφακιώτικο αγριογαρίφαλο). Από ένα τέτοιο απλό και όχι ιδιαίτερα εντυπωσιακό ανθάκι, τον Διάνθο τον καρυόφυλλο, προήλθαν τα γνωστά σε όλους μας γαρίφαλα, με τα μεγάλα, πολύχρωμα άνθη και τα πολλά πέταλα. Για όλα αυτά χρειάστηκε δουλειά περίπου τριών χιλιάδων χρόνων, το πείσμα και η επιμονή χιλιάδων κηπουρών και χιλιάδες επιλογές και διασταυρώσεις.

Όλα τα είδη Διάνθος έχουν τις ίδιες πάνω - κάτω φαρμακευτικές ιδιότητες.

Ιστορικά στοιχεία

Η ονομασία Διάνθος σημαίνει "τα άνθη του Δία", όπως τα ονόμαζαν οι αρχαίοι Έλληνες. Είναι γνωστό για τις θεραπευτικές του ιδιότητες στην Κίνα εδώ και 2000 χρόνια όπου το χρησιμοποιούσαν για προβλήματα στην καρδιά, το λεπτό έντερο και την ουροδόχο κύστη.

Σύμφωνα με τον κατάλογο στον οποίο ταξινομούν οι Κινέζοι την χρησιμότητα των βοτάνων, ο Διάνθος είναι στην 9η θέση ανάμεσα σε 250 βότανα.

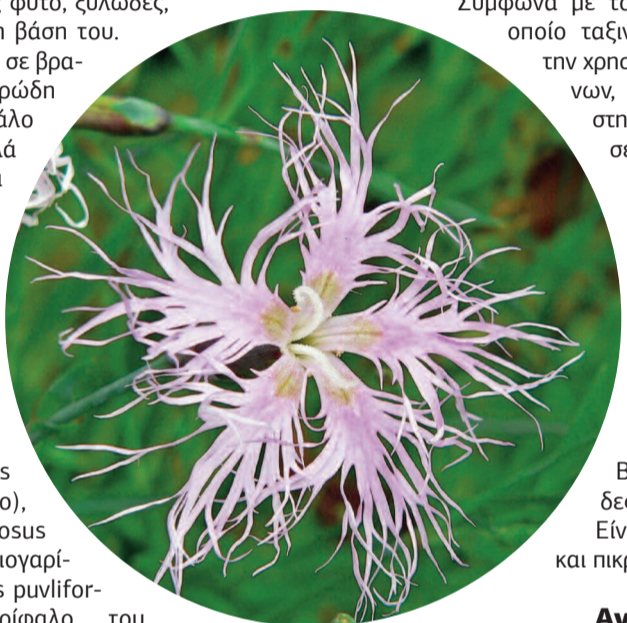
Συστατικά - χαρακτήρας

Στο φυτό περιέχονται σαπωνίνες, ανθοσανίνες, ευγενόλη, φαιυλαιθυλαλκοόλη, διανσινενσοΐδες Α, Β, C και D, μελοΐδες Α και L. Είναι βότανο ψυχρό και πικρό.

Ανθιση - χρησιμοποιούμενα μέρη - συλλογή

Το φυτό ανθίζει από Μάιο μέχρι Σεπτέμβριο και συλλέγεται την εποχή της ανθοφορίας του. Οι σπόροι ωριμάζουν Αύγουστο και Σεπτέμβριο.

Το τμήμα του φυτού που χρησιμοποιείται για τις θεραπευτικές του ιδιότητες είναι το υπέργειο μέρος του. Η ρίζα αφαιρείται. Τα άνθη του φυτού θεωρείται ότι έχουν πιο έντονες τις ιδιότητές τους.

Θεραπευτικές ιδιότητες και ενδείξεις

Το βότανο δρα ως ανθελμινθικό, αντιβακτηριακό, αντιφλογιστικό, εφιδρωτικό, διουρητικό, εμμηναγωγό, αντιπυρετικό, οφθαλμικό, τονωτικό και αιμοστατικό.

Η κύρια δράση του βοτάνου είναι διουρητική. Χρησιμοποιείται λοιπόν σε όλες τις διαταραχές ούρησης (αίσθημα καύσου, αιματουρία, φλεγμονές στα αντίστοιχα όργανα). Διευκολύνει την ούρηση και ανακουφίζει από τον πόνο στην επώδυνη ούρηση σταγόνα-σταγόνα. Σε συνδυασμό με άλλα βότανα χρησιμοποιείται για την αντιμετώπιση των ουρολοιμώξεων.

Επίσης έχει πολύ καλά αποτελέσματα σε εκζέματα και εξανθήματα του δέρματος.

Αυξάνει την κυκλοφορία του αίματος και χαμηλώνει την πίεση. Μειώνει τον πυρετό, ελέγχει τις βακτηριακές μολύνσεις και έχει ανθελμινθική δράση. Αυξάνει την περισταλτικότητα του λεπτού εντέρου και τέλος δρα ως εμμηναγωγό.

Παρασκευή και δοσολογία

Σαν βότανο δεν έχει καμία τοξικότητα και η ημερήσια δοσολογία του είναι 6-12 γραμμάρια.

Το βράζουμε για 10 λεπτά.

Προφυλάξεις

Η ικανότητα του βοτάνου να αυξάνει τις συστολές της μήτρας και να αποκαθιστά την έμμηνο ρύση αυξάνοντας την κυκλοφορία του αίματος το καθιστά επικίνδυνο για τις εγκύους. Απαγορεύεται λοιπόν η χρήση του κατά τη διάρκεια της εγκυμοσύνης. Απαγορεύεται επίσης η χρήση του σε όσους έχουν νεφρική ή ηπατική ανεπάρκεια.

